

Miljøgodkendelse til

Hovvej 2

7860 Spøttrup

efter § 16 a til udvidelse af kvægbrug

3. august 2026

1. Oplysninger om bedriften

Bedrift:

Ansøger:	Søren og Christian Dalgaard
Adresse:	Hovvej 2, 7860 Spøttrup
BFE-nummer:	8798574
Matr.nr.:	12a, Ramsing By, Ramsing m.fl.
CVR-nummer:	19715442

Konsulent:

Virksomhed:	Dansk LandbrugsMiljø
Adresse:	Leopardvej 2, 7700 Thisted

Andre ejendomme:

Ikke samdrift	Nørre Ramsingvej 10, 7860 Spøttrup
----------------------	------------------------------------

Husdyrgodkendelse.dk

IT-skema nr.:	249216 version 6
IE-brug	Nej

Vigtige datoer:

Skive Kommune modtog ansøgningen	09-09-2025
Offentlig annoncering af ansøgning på hjemmeside	28-04-2026
Udkast til naboer og andre berørte	19-06-2026
Partshøring af ansøger	19-06-2026
Godkendelsen blev meddelt og annonceret	03-08-2026
Klagefristen udløb	31-08-2026

2. Indholdsfortegnelse

1. OPLYSNINGER OM BEDRIFTEN	1
2. INDHOLDSFORTEGNELSE.....	2
3. KORT BESKRIVELSE AF ANSØGNINGEN	4
4. VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTIONEN	4
DRIFT OG INDRETNING	4
STALDE OG PRODUKTIONER	4
HUSDYRGØDNING	5
FODER - ENSILAGE	5
VASKEPLADS OG AFLEDNING AF VASKEVAND	6
OLIETANKE	6
STØJ	6
STØV, LUGT OG SKADEDYR	6
OLIE, KEMIKALIER OG AFFALD	7
EGENKONTROL	7
5. GODKENDELSE OG LOVGRUNDLAG	8
ANDRE EJENDOMME	8
FORHOLD TIL IE-DIREKTIVET	8
MILJØKONSEKVENSRAPPORT	8
6. DISPENSATION.....	8
7. UDNYTTELSE, KONTINUITET OG RETSBESKYTTELSE.....	9
UDNYTTELSE	9
KONTINUITET	9
RETSBESKYTTELSE	9
8. ANDEN LOVGIVNING	9
9. HØRING, OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING	9
OFFENTLIGGØRELSE AF ANSØGNINGEN	9
PARTSHØRING AF ANSØGER	9
ORIENTERING AF NABOER.....	9
ORIENTERING AF ANDRE	10
OFFENTLIGGØRELSE	10
KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL.....	10
10. BESKRIVELSE OG VURDERING AF HUSDYRPRODUKTION	10
INDRETNING OG DRIFT	11
PRODUKTIONSAREAL	11
AFSTANDSKRAV, LANDSKABELIGE VÆRDIER OG KULTURMILJØER.....	11
BAT - AMMONIAK.....	13
NATUR OG HABITATOMRÅDER	13
BILAG IV ARTER	13
JORD OG GRUNDVAND	14
OVERFLADEVAND	14
LUGT	14
STØJ OG RYSTELSER.....	14
STØV	15
SKADEDYR OG UHYGIEJNISKE FORHOLD	15
TRANSPORT	15
LYSGENER	15

AFFALDSPRODUKTION	15
VANDFORBRUG	15
ENERGIFORBRUG	15
11. KONKLUSION.....	16
12. BILAG OVERSIGT	16
BILAG 1: LOVGIVNING OG VEJLEDNING	17

3. Kort beskrivelse af ansøgningen

For en kort beskrivelse af det ansøgte projekt henvises til det ikke-tekniske resumé i afsnit 3 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 2).

4. Vilkår for husdyrproduktionen

Drift og indretning

1. Vilkårene i denne godkendelse skal være overholdt når godkendelsen meddeles.
2. Den del af godkendelsen der omfatter nyt byggeri og ombygning af eksisterende bortfalder, hvis den ikke er udnyttet indenfor 6 år efter, at godkendelsen er meddelt.
3. Godkendelsen fra 2012 ophæves, da den erstattes af denne godkendelse.
4. Godkendelsen skal altid være tilgængelig på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal kende vilkårene i den.
5. Der skal være en beredskabsplan på ejendommen, som altid skal være tilgængelig. Alle ansatte skal være bekendt med beredskabsplanens indhold og placering. Beredskabsplanen skal opdateres efter behov og forevises tilsynsmyndigheden ved forlangende.

Ophør

6. Når en stald eller gødningsopbevaringsanlæg ikke længere anvendes, så skal alt husdyrgødning, foderrester og spildevand fjernes og stald/gødningsopbevaringsanlæg skal rengøres.

Stalde og produktioner

7. Produktionsarealer, gulvtyper og dyretyper skal overholde følgende:

Staldafsnit	Størrelse m ²	Produktionsareal m ²	Gulvtype	Dyretype
Kostald	2.700	240 1.728	Dybstrøelse Sengestald med spalter	Alle kvæg Alle kvæg
Ungdyr	1.018	644	Dybstrøelse	Alle kvæg
Foderlade	1.134	827	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Alle kvæg
Kalve	521	500	Dybstrøelse	Alle kvæg
Kalvehytter	263	120	Dybstrøelse	Alle kvæg

8. I dybstrøelsesstalde/-staldafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
9. På arealerne, der i skemaet i vilkår 7 er angivet som "Fast drænet gulv med skraber og ajle afløb", skal der i gangarealet etableres faste, drænedede gulve med skraber.

Gulv i gangarealer skal have 1–3 % fald mod en eller flere ajlerender i gulvets længderetning eller spalteåbninger på tværs af gulvets længderetning.

Gulvet skal være udført med ajle afløb.

Åbningsarealet til eventuel underliggende gyllekanal må maksimalt udgøre 5 % af gangarealet.

Gulvet skrubes rent for gødning mindst 12 gange dagligt. Hvis stalden står tom i længere perioder, kan skrabning undlades mens den er tom, hvis der skrubes lige efter stalden, er tømt.

Skraberen skal være forsynet med timer.

Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange.

Skraberne skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Enhver form for driftstop skal registreres i en logbog for skraberne med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 7 dage.

Logbog, servicefakturaer eller lignende der dokumenterer, at skraberne er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Husdyrgødning

10. Gyllebeholder "Gb1" må maksimalt have et overfladeareal på 1.019 m².
11. Gyllebeholder "Gb2" må maksimalt have et overfladeareal på 238 m².
12. Møddingspladsen må maksimalt have et areal til oplag på 230 m². Der må kun opbevares gødning fra kvæg, heste, får og geder.
13. Håndtering af flydende husdyrgødning skal foregå under opsyn.
14. Påfyldning af gyllevogne skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, der har pumpe og returløb.
15. Husdyrbruget skal have en opbevaringskapacitet på minimum 9 måneder.
16. Hvis Skive Kommune vurderer, at produktionen i staldene ændres væsentlig, og det kan medføre en øget gødningsmængde, så skal der indsendes en kopi af kapacitetserklæringen til Skive Kommune.

Foder - Ensilage

17. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder, og der skal derefter gå 5 år, før ensilagen igen må placeres samme sted.
18. Hvis der foretages udsprinkling af ensilagesaft og restvand fra ensilagepladser så skal det foregå i overensstemmelse med byggebladet "Udsprinkling af ensilagesaft og restvand" (vedlagt i bilag 3).
Da udsprinklingsarealet er på jordtype 4 (Fin lerblandet sandjord) skal udsprinklingsarealet være mindst 1½ gange arealet af ensilagesiloerne, dvs. mindst $1,5 * 6.500 \text{ m}^2 = 9.750 \text{ m}^2$.
Opsamlingsbrønden skal have en kapacitet på mindst $6.500 * 0,033 = 215 \text{ m}^3$.
Pumpekapaciteten skal være mindst $215/10 = 21,5 \text{ m}^3/\text{time}$.

Vaskeplads og afledning af vaskevand

- 19.** Al indvendig rengøring af dyretransportvogne, og al vask og rengøring af maskiner og redskaber med husdyrgødning eller foder skal foregå på en støbt plads med fast bund. Afledning af vaskevandet skal ske til en opsamlings- eller gyllebeholder.

Olietanke

- 20.** Tankning af diesel- og fyringsolie skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund. Pladsen skal være overdækket. Der skal være opsyn under hele tankningen.

Støj

- 21.** Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden¹ inden for den pågældende periode:

	Tidsrum	Støjniveau i åbent land	Støjniveau ved grænsen til boligområde	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07-18	55 dB(A)	45 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	40 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	35 dB(A)	(1/2 time)
Lørdage	Kl. 07-14	55 dB(A)	45 dB(A)	(7 timer)
Lørdage	Kl. 14-18	45 dB(A)	40 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07-18	45 dB(A)	40 dB(A)	(8 timer)

- 22.** Støj fra husdyrbruget må i natperioden (kl. 22 – 07) ikke overstige 55 dB(A) i det åbne land og 50 dB(A) ved boligområde for åben lav bebyggelse målt som spidsværði.
- 23.** Skive Kommune kan bestemme, at husdyrbruget skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støj belastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

Støv, lugt og skadedyr

- 24.** Foderspild, spild af husdyrgødning og lignende skal fjernes fra udleveringsrum, udenomsarealer og tilkørselsveje, så der ikke opstår støv- og lugtgener eller tilhold af skadedyr.
- 25.** Der skal være en god staldhygiejne i staldene. Fodringsanlæg og ventilation skal holdes rent.
- 26.** Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.
- 27.** Hvis Skive Kommune vurderer, at driften giver anledning til flere støv-, lugt- eller fluegener end forventet, så skal ejer af husdyrbruget få lavet en handlingsplan om, hvordan generne kan

¹ Midlingstiden er gennemsnitlig støj over tid kombineret med middelværdien over tid.

reduceres. Handleplanen skal godkendes af Skive Kommune, og derefter gennemføres. Udgifter til handleplanen og gennemførelse af den skal afholdes af husdyrbruget.

Olie, kemikalier og affald

- 28.** Farlige produkter (bl.a. kemikalier, insektgifte og olier) og farligt affald skal opbevares i beholdere beregnet til formålet og beholderne skal være tydeligt mærkede med indhold. Oplagspladsen skal være under tag og uden afløb. Den skal være indrettet, så lækage og spild kan opsamles. Der må ikke være risiko for, at spild kan forurene jord og grundvand. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen af den største beholder til flydende produkter og affald. Der må ikke være risiko for opsamling af slagregn og sne.

Egenkontrol

- 29.** Der skal føres logbog over:

- Kvittering for aflevering af farligt affald.
- Fluebekæmpelse i stalden i forbindelse med handleplanen jf. vilkår om handleplan for fluebekæmpelse.
- Kort med placering og periode af ensilagestakke.
- Drift af skraber jf. vilkår 9.

5. Godkendelse og lovgrundlag

Skive Kommune meddeler hermed godkendelse til at udvide kvægbruget på Hovvej 2, 7860 Spøttrup. Derudover meddeler vi godkendelse til at anvende produktionsarealerne i eksisterende stalde til alle typer kvæg.

Godkendelsen er meddelt på grundlag af oplysningerne i ansøgningen og på ovenstående vilkår, og husdyrbruget skal fremover drives efter disse.

Ansøgningen er behandlet efter husdyrloven og tilhørende bekendtgørelser:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 1572 af 20. december 2006, jf. lovbek. nr. 1065 af 21. august 2025.
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyr. BEK nr. 1089 af 16. oktober 2024.
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, nr. 2243 af 29. november 2021.

Husdyrbruget er omfattet af § 16 a i husdyrloven.

Andre ejendomme

I afsnit 4.1 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 2) er der redegjort for af husdyrbruget på Hovvej 2, ikke skal godkendes sammen med et andet husdyrbrug.

Forhold til IE-direktivet

Husdyrbruget er et kvægbrug, som ikke er omfattet af IE-direktivet.

Husdyrbrug, der ikke er omfattet af IE-direktivet, men som udleder over 750 kg NH₃-N/år, skal redegøre for BAT i forhold til ammoniak. De er derimod ikke omfattet af kravet om BAT-redegørelse i forhold til råvarer, energi, vand, management m.v.

Miljøkonsekvensrapport

Husdyrbruget har en ammoniakemission på mere end 3.500 kg/år. Derfor skal den ansøgte udvidelse af husdyrbruget vurderes i forhold til VVM-direktivet. Det er ansøger, der har ansvaret for, at miljøkonsekvensrapporten er fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet. I denne ansøgning er den udarbejdet af Nina Ottesen fra Dansk LandbrugsMiljø. Miljøkonsekvensrapporten skal belyse de væsentligste miljøkonsekvenser ved husdyrbruget, og hvilke alternativer der er overvejet. Det betyder, at rapporten skal beskrive hvordan, husdyrbruget kan påvirke:

- 1) befolkning og menneskers sundhed
- 2) biologiske mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet
- 5) samspillet mellem to eller flere af ovenstående faktorer
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående

På baggrund af rapporten kan Skive Kommune stille vilkår til projektet, så negative miljøkonsekvenser undgås.

Miljøkonsekvensrapporten er gennemgået. Den er indarbejdet i godkendelsen i de enkelte afsnit. Den indeholder beskrivelser og vurderinger i henhold til ovenstående punkter. De enkelte afsnit i miljøkonsekvensrapporten fremgår af godkendelsen, og de bliver hver især efterfulgt af Skive Kommunes vurdering. Der er derfor stillet vilkår til husdyrbruget i denne miljøgodkendelse.

Skive Kommune vurderer herefter, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet efter husdyrloven. Beskrivelser og vurderinger er fyldestgørende, og med de stillede vilkår vil der ikke være væsentlige negative konsekvenser ved landbruget.

6. Dispensation

Skive Kommune dispenserer for afstandskrav til beboelse på samme ejendom (§ 8, stk. 1 nr. 6)) så den ansøgte ændring kan gennemføres i staldafsnittet "Foderlade". Skive Kommune dispenserer også for

afstandskrav til naboskel (§ 8, stk. 1 nr. 7)) så den nye ensilagesilo kan etableres som ansøgt dvs. med mindst 11 m til naboskel mod øst (skel til matrikel 10a, Ramsing By, Ramsing).

Dispensationerne er meddelt med hjemmel i § 9, stk. 3 i husdyrbrugloven. Der er i denne godkendelse fastsat vilkår til indretning og drift af husdyrbruget.

7. Udnyttelse, kontinuitet og retsbeskyttelse

Udnyttelse

Godkendelsen skal udnyttes inden 6 år efter, at den er meddelt.

Den del af godkendelsen som omhandler eksisterende stalde med uændret produktionsareal, betragtes som udnyttet. Godkendelsen af de nye anlæg og ændret produktionsareal betragtes som udnyttet, når de faktisk er gennemført.

Kontinuitet

Hvis godkendelsen ikke udnyttes fuldt ud i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del, der ikke udnyttes. Et produktionsareal bliver udnyttet fuldt ud, når mindst 25 % af arealet udnyttes med mindst 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Retsbeskyttelse

Der er 8 års retsbeskyttelse efter at godkendelsen er meddelt.

8. Anden lovgivning

Der er ikke søgt om godkendelse af andre aktiviteter efter husdyrloven eller miljøbeskyttelsesloven.

Vi gør derfor opmærksom på, at godkendelse ikke omfatter tilladelser efter anden lovgivning. Så eventuelle byggetilladelser, afledning af tagvand, afledning af spildevand, vandindvinding efter vandforsyningsloven mm skal søges særskilt.

9. Høring, offentliggørelse og klagevejledning

Offentliggørelse af ansøgningen

Ansøgningen omfatter et husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N. Derfor har Skive Kommune informeret offentligheden om ansøgningen på kommunes hjemmeside i perioden den 28. april 2026 til 12. maj 2026 med en frist til den 12. maj 2026 for at komme med bemærkninger eller spørgsmål.

Skive Kommune har ikke modtaget bemærkninger eller spørgsmål i perioden. Der er ingen, som har anmodet om at få udkast til miljøgodkendelsen tilsendt i høringsperioden.

Partshøring af ansøger

Ansøger har haft udkast til afgørelsen i partshøring fra den 19. juni 2026 til 20. juli 2026.

Orientering af naboer

Naboer, der har beboelse på nabomatriklen eller beboelse, der ligger indenfor lugtkonsekvensradius på 465 meter fra produktionen er blevet hørt i 30 dage om udkast til miljøgodkendelse.

Skive Kommune har derudover vurderet, om der er flere naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af flere naboer.

Naboerne har ikke indsendt bemærkninger til godkendelsen i høringsperioden.

Orientering af andre

Følgende interessenter er blevet hørt i 30 dage om udkastet til miljøgodkendelsen.

- Kulturarvsstyrelsen
- Museum Salling
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord
- Danmarks Fiskeriforening
- Ferskvandsfiskeriforeningen
- Forbrugerrådet
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Rådet for Grøn Omstilling
- Friluftsrådet
- Dansk Ornitologisk Forening

Interessenterne har ikke indsendt bemærkninger til udkastet i høringsperioden.

Offentliggørelse

Denne afgørelse bliver annonceret offentligt på Skive Kommunes hjemmeside 3. august 2026 med en klagefrist på 4 uger.

Klagevejledning og søgsmål

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal indgives senest 31. august 2026.

Du klager via Klageportalen, som du finder via naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med Mit-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Skive Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Skive Kommune. Hvis Skive Kommune fastholder afgørelsen, sender Skive Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Se betingelserne for at blive fritaget på naevneneshus.dk

Du kan få afgørelsen prøvet ved domstolene. Det skal ske senest 6 måneder efter, afgørelsen er meddelt.

Godkendelsen er udarbejdet af:

Skive Kommune
Byg og Miljø
Rådhuspladsen 2
7800 Skive

Sagsbehandler: Peder Key Jensen
Kvalitetskontrol: Kirsten Brødbæk
Sagsnummer: GEO-2025-03980

Med venlig hilsen
Peder Key Jensen
Miljøtekniker

Tilsynsmyndighed:

Skive Kommune
Byg og Miljø
Rådhuspladsen 2
7800 Skive

10. Beskrivelse og vurdering af husdyrproduktion

Skive Kommune har i det nedenstående vurderet miljøpåvirkningen ved etableringen af dyreholdet. Beskrivelse af forholdene fremgår af ansøgningen, miljøkonsekvensrapporten (bilag 2) og ved supplerende oplysninger. Vurderingerne foretages på baggrund af miljøkonsekvensrapporten, Skive Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for

påvirkninger fra husdyrbruget. Der er inddraget oplysninger fra kommuneplanen og vand- og naturplanerne.

Indretning og drift

Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Indretning og drift samt bygningsmæssige ændringer er beskrevet i afsnit 4.2 i miljøkonsekvensrapporten.

Uheld og driftsforstyrrelser

Uheld og driftsforstyrrelser er beskrevet i afsnit 7.7 i miljøkonsekvensrapporten.

Skive Kommunes vurdering

Skive Kommune vurderer, at indretning og drift er beskrevet tilstrækkeligt i miljøkonsekvensrapporten med udgangspunkt i oplysningerne i tidligere godkendelser. Der stilles vilkår til produktionsareal og dyretype. Derudover stilles vilkår om stalddtype i de enkelte stalde.

Skive Kommune vurderer også, at uheld og driftsforstyrrelser er beskrevet tilstrækkeligt. Kommunen vurderer, at det er nødvendigt med en beredskabsplan i forhold til miljøuheld, som beskrevet. Der er derfor stillet vilkår om dette.

Produktionsareal

Der er redegjort for produktionsarealerne i afsnit 4.2 i miljøkonsekvensrapporten.

Skive Kommunes vurdering

Skive Kommune har kontrolleret oplysninger om staldsystem, dyretype og størrelse af produktionsareal i husdyrgodkendelse.dk passer for de eksisterende stalde i forhold til det tidligere godkendte i § 12 fra 2012.

Vilkår er stillet til produktionsareal og dyretype. Derudover stilles vilkår stalddtype i de enkelte stalde. Skive Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til indretning og drift af gulvtypen "Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb". Vilkårene stilles, så der opnås den ammoniakemission og lugtemission som forudsat i beregningerne.

Skive Kommune vurderer ligeledes, at det dybstrøelsen altid skal være tør i overfladen, for at ammoniak- og lugtemissions beregningerne overholdes. Derfor stilles vilkår til dette.

Drivgange, malkeområder, opsamlingsarealer, udleveringsrum og andre lignende områder (der ikke medregnes som produktionsareal) skal rengøres grundigt efter, at dyrene har forladt arealet. Rengøringen skal foretages senest:

- 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har daglig adgang til arealet.
- 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke har daglig adgang til arealet.

Afstandskrav, landskabelige værdier og kulturmiljøer

Landskab og beliggenhed, herunder afstandskrav er beskrevet i afsnit 4.4 i miljøkonsekvensrapporten.

Skive Kommunes vurdering

Afstandskrav og de landskabelige værdier og kulturmiljøer er beskrevet og vurderet i Miljøkonsekvensrapporten. Skive Kommune har følgende bemærkninger:

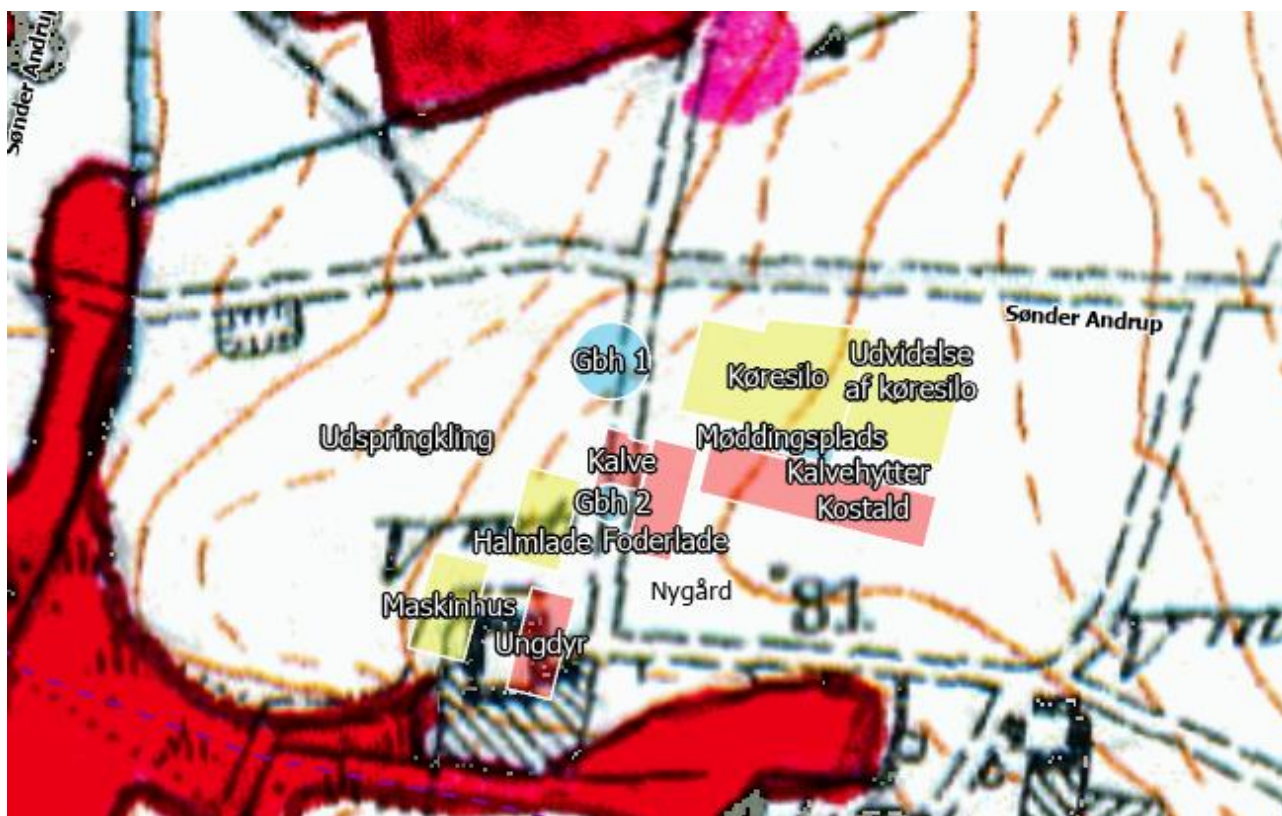
Afstand til dræn:

Skive Kommune har i kommunens kortsystem registreret en drænledning ca. 50 m syd for stalden Ungdyr.

Registreringen er fra 15. december 2010 og viser et rørlagt privat vandløb. Uanset om det rørlagte vandløb findes eller ej, så er afstandskravet på 15 m overholdt.

Skive Kommune har også i kommunens kortsystem kort fra Hedeselskabet der viser områder med planlagt dræningsprojekter. Det er de røde områder på kortet herunder.

Ud fra de 2 kort vurderes afstandskravet at være overholdt.

Afstand til beboelse på samme ejendom:

Det er staldafsnittet "Foderlade" der er indenfor 15 m fra beboelse på samme ejendom. I nudrift er der i stalden 1.015 m² produktionsareal med dybstrøelse til malkekøer, kvier og stude. I ansøgt drift er der 827 m² produktionsareal med fast drænet gulv med skraber og afløb til alle typer kvæg. Både lugt- og ammoniakemissionen er lavest i ansøgt drift. Det kan dog ikke afvises, at der sker en forgørelse på andre parametre f.eks. støj pga. ændring af stalddypen. Skive Kommune vurderer at ansøger har redegjort for at overholdelse af afstandskravet ikke er muligt, og der meddeles dispensation.

Afstand til naboskel for eksisterende kostald og ungdyrstald:

Staldafsnittet "Kostald" ændres fra malkekøer til alle typer kvæg. "ungdyr" ændres fra kalve til alle typer kvæg. Der ændres ikke på staldtype eller størrelse af produktionsareal. Lugt- og ammoniakemissionen er uændret fra nudrift til ansøgt. Skive Kommune vurderer ikke at ændringen medfører forøget forurening og derfor kræver ændringen ikke en dispensation.

Afstand til naboskel og privat fællesvej for udvidelse af køresilo:

Skive Kommune vurderer at de ansøgte dispensationer særligt er af driftsmæssige hensyn. Kommunen vurderer derfor at det må være muligt at overholde afstandskrav til privat fællesvej. Med hensyn til afstandskrav til skel, så fremgår det af vejledningen fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø at *Driftsmæssige hensyn kan dog tillægges større betydning, hvor der er tale om dispensation fra afstand til naboskel mod åbne marker i landzone*. Da der er tale om en åben mark er Skive Kommune indstillet på at meddele dispensation således at køresiloen kan etableres med mindst 11 m til naboskel.

BAT - Ammoniak

Miljøkonsekvensrapport – Ansøgers oplysninger og vurdering

Ammoniakemission og BAT er beskrevet i afsnit 4.5 i miljøkonsekvensrapporten.

Skive Kommunes vurdering

Bat-forudsætningen er sat til "Eksisterende staldafsnit" for alle produktionsarealer på nær i stalden "Foderlade" hvor den er sat til "Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit".

For gødningsarealer er de 2 gyllebeholdere indtastet med BAT-forudsætning "Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg". Møddingsplads er indtastet som "Nyt (inkl. renoveret) gødningsopbevaringsanlæg".

Skive Kommune har gennemgået indtastningerne for BAT-forudsætninger og fundet dem korrekte.

Der er ikke vilkår i miljøgodkendelsen fra 2012 til teknologi til reduktion af ammoniakemissionen, hvor teknologien stadig er på Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's teknologiliste.

Der er ikke anvendt teknologier til reduktion af ammoniakemissionen for at overholde BAT-niveauet.

Der er stillet vilkår til produktionsareal, dyrekategorier, gulvtyper, gødningsareal og gødningstype fsva. fast husdyrgødning.

Natur og habitatområder

Ammoniakdepositionen til naturområder er beskrevet i afsnit 4.6 i miljøkonsekvensrapporten.

Skive Kommunes vurdering

Miljøkonsekvensrapporten beskriver påvirkningen og konsekvensen for udvidelsen til naturområder - kategori 1, 2 og 3 natur.

Skive Kommune vurderer, at der i miljøkonsekvensrapporten er vurderet på alle relevante naturområder, og udvidelsen på svinebruget vil ikke påvirke naturområder og habitatområder væsentligt. Det er ikke anvendt teknologi for at reducere ammoniakbelastningen fra ejendommen

Bilag IV arter

Bilag IV arter er beskrevet i afsnit 4.7 i miljøkonsekvensrapporten.

Skive Kommunes vurdering

Skive kommune har ikke kendskab til de i miljøkonsekvensrapporten nævnte bilag IV arter i nærområdet eller andre bilag IV arter i nærområdet.

Det vurderes, at hverken yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter påvirkes væsentligt af produktionsudvidelsen på ejendommen, da arterne primært vil være tilknyttet områder, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Jord og grundvand

Opbevaring af olie og kemikalier er beskrevet i afsnit 7.2 og 7.3 i miljøkonsekvensrapporten.

Skive Kommunes vurdering

Der er stillet vilkår til opbevaring af olier og kemikalier, samt til tankning fra olietanke. Derudover er der vilkår om beredskabsplan for ejendommen. Skive Kommune vurderer på baggrund af de stillede vilkår, at der ikke er væsentlig risiko for forurening af jord og grundvand.

Overfladevand

Spildevand og overfladevand er beskrevet i afsnit 7.1 i miljøkonsekvensrapporten. Gødningsopbevaring og -håndtering er beskrevet i afsnit 4.2.

Skive Kommunes vurdering

For at reducere risikoen for forurening ved udsprinkling af restvand og ensilagesaft, stilles der vilkår om at det skal foregå i overensstemmelse med Landbrugets byggeblad for netop den aktivitet (bilag 3). Dette suppleres med konkrete krav til størrelse af buffertank, pumpekapacitet og udsprinklingsområde ud fra beregninger baseret på nævnte byggeblad.

Der stilles vilkår om opbevaringskapacitet på mindst 9 måneder, da Skive Kommune vurderer at det er nødvendigt for at udbringningen kan foregå i overensstemmelse med reglerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. De vedlagte kontrakter med GreenLab er gennemgået og der er ikke i kontrakterne nogen fast aftale om at der modtages mindre gødning end der leveres. Kontrakternes eneste påvirkning af behov for opbevaringskapacitet på ejendommen er derfor at den faste gødning der produceres ændres til flydende. Mht. de nævnte beholdere bemærkes, at beholderen på Nørre Ramsingvej 10 må antages også at skulle bruges til opbevaring af den flydende husdyrgødning fra dyreholdet på Nørre Ramsingvej 10. Den kan derfor ikke bruges til opfyldelse af tilstrækkelig opbevaringskapacitet på Hovvej 2, med sin fulde kapacitet på 2.000 m³. Det samme vil gælde for Lyngtoften 21, hvis tilladelse til dyrehold på ejendommen udnyttes inden den falder for kontinuitetsbrud. Den lejede beholder på Ågade 24 kan indgå til opfyldelse af kravet på Hovvej 2, hvis der er en lejekontrakt på minimum 5 år.

Skive Kommune vurderer ligeledes, at ensilage i markstakke kan medføre en risiko for forurening af overfladevand. Derfor stilles vilkår til, at ensilagestakkes ikke må placeres samme sted, hvilket skal dokumenteres på kort.

Lugt

Lugtbidrag til naboer og omkringboende er beskrevet i afsnit 5.1 i miljøkonsekvensrapporten.

Skive Kommunes vurdering

Skive Kommune vurderer at det beregnede geneniveau for byzone kan fraviges jf. § 34 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. I vurderingen er der bl.a. lagt vægt på at værdierne gennemsnitsafstand/geneafstand er relativ høje og tættere på 100 % end på 50 %. Der er desuden lagt vægt på at der ikke opføres nyt byggeri med mulighed for at anvende en teknologi eller staldtype til reduktion af lugt og som ikke er udnyttet. Derudover er der ikke i kommunens sagsarkiver en historik med klager over lugtgener fra husdyrbruget.

Støj og rystelser

Støj og vibrationer er beskrevet i afsnit 6.2 i miljøkonsekvensrapporten.

Skive Kommunes vurdering

Der er stillet vilkår til maksimalt støjbelastning fra husdyrbruget baseret på Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj. Skive Kommune vurderer at det er realistisk at husdyrbruget kan overholde grænseværdierne.

Støv

Støv er beskrevet i afsnit 6.5 i miljøkonsekvensrapporten.

Skive Kommunes vurdering

Skive Kommune vurderer, at miljøkonsekvensrapporten beskriver og vurderer støv tilstrækkeligt. Vi vurderer derfor, at naboer og omgivelser ikke vil blive væsentlig påvirket af støv.

Skadedyr og uhygiejniske forhold

Skadedyr er beskrevet i afsnit 6.4

Skive Kommunes vurdering

Der er stillet vilkår til bekæmpelse af fluer og til renholdelse af udenoms områder. Skive Kommune vurderer derfor, at der ikke vil være væsentlige gener fra skadedyr.

Transport

Transporter er beskrevet i afsnit 6.1 i miljøkonsekvensrapporten.

Skive Kommunes vurdering

Skive kommune vurderer, at husdyrbruget og dets aktiviteter er placeret med henblik på at begrænse transport af dyr, materialer og husdyrgødning og at tage hensyn til den mulige fremtidige udvikling af husdyrbruget. Ejendommen ligger ved den offentlige vej Hovvej og der er 3 umiddelbare veje efter udkørslen, 1) sydpå af Hovvej, 2) vestpå af Nørre Ramsingvej og nordpå af Sønder Andrup. Skive Kommune har foretaget trafikmålinger ved Hovvej 6, Nørre Ramsingvej 8 og Sønder Andrup 4 og resultatet er henholdsvis 27, 24 og 8 tællinger svarende til 13½, 12 og 4 daglige transporter. Husdyrbruget har i gennemsnit 4,5 daglige transporter. De interne transporter mellem Hovvej 2 og Nørre Ramsingvej 10 er ikke med i kommunens optælling. Skive Kommune vurderer ikke, at der er behov for vilkår til transporter til og fra ejendommen.

Lysgener

Lys er beskrevet i afsnit 6.3 i miljøkonsekvensrapporten.

Skive Kommunes vurdering

Der er ingen nabobeboelser, der vurderes at blive generet af lys i nærheden. Derfor vurderer Skive Kommune, at der ikke skal stilles vilkår til lys.

Affaldsproduktion

Affaldsproduktion og -håndtering er beskrevet i afsnit 7.2 i miljøkonsekvensrapporten.

Skive Kommunes vurdering

Skive kommune har ingen bemærkninger til beskrivelsen og vurderingen.

Vandforbrug

Vandforbrug er beskrevet i afsnit 7.5 og 7.6 i miljøkonsekvensrapporten.

Skive Kommunes vurdering

Skive Kommune vurderer, at bedriften har fokus på at minimere vandforbruget og undgå vandspild.

Energiforbrug

Energiforbrug er beskrevet i afsnit 7.5 og 7.6 i miljøkonsekvensrapporten.

Skive Kommunes vurdering

Der er fokus på minimering af energiforbruget ved varmegenvinding og dagslysstyring. Skive Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget har fokus på energiforbruget.

11. Konklusion

Skive Kommune vurderer:

- At ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget.
- At ansøger sikrer, at råstoffer udnyttes optimalt.
- At affaldet fra husdyrproduktionen så vidt muligt genanvendes eller nyttiggøres.
- At udvidelsen af husdyrbruget ikke påvirker naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder.
- At værdifulde bebyggelser, kultur- og bymiljøer samt landskaber bevares.
- At de åbne kyster fortsat udgør en væsentlig natur- og landskabsressource.
- At husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Udvidelsen af husdyrbruget vil samlet set ikke give anledning til væsentlige påvirkninger/gener for natur-, kultur- og landskabsområder og omkringboende, idet Skive Kommune har stillet vilkår til driften.

12. Bilag oversigt

Bilag 1: Lovgivning og vejledning

Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport

Bilag 3: Byggeblad - Udsprinkling af ensilagesaft og restvand

Bilag 1: Lovgivning og vejledning

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og i følgende af Miljøstyrelsens bekendtgørelser, vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 4/2024 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 34/2019 om kontrol af gyllebeholdere
- Vejledning nr. 31/2019 til bkg. om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af bekæmpelsesmidler
- Wiki-vejledningen – Miljøstyrelsens vejledning om godkendelse af husdyrbrug
- Vejledning nr. 6/2005 om håndhævelse af Miljøbeskyttelsesloven
- Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug (dec. 2006)
- Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde udgivet af FMK

Udover vilkårene i denne tilladelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og bekendtgørelser.

Udover Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019), kan bl.a. følgende af de heraf afledte bekendtgørelser, regulativer og forskrifter være relevante for husdyrbruget:

- Bek. nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.
- Bek. nr. 1749 af 30. december 2024 om affald.
- Bek. nr. 1221 af 22. november 2024 om affaldstilsyn.
- Bek. nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.
- Bek. nr. 931 af 16. juli 2024 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning.
- Bek. nr. 1536 af 9. december 2019 om miljøtilsyn.
- Bek. nr. 844 af 23. juni 2017 om miljøregulering af visse aktiviteter.
- Bek. nr. 544 af 22. maj 2025 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft.
- Bek. nr. 951 af 26. juni 2025 om uddannelse og autorisation i forbindelse med køb, overdragelse og professionel anvendelse af bekæmpelsesmidler.
- Bek. nr. 952 af 26. juni 2025 om bekæmpelsesmidler.
- Bek. nr. 1401 af 26. november 2018 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.
- Bek. nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Skive Kommunes regulativ for erhvervsaffald.
- Skive Kommunes forskrift om opbevaring af olier og kemikalier.

Der kan i fremtiden vedtages nye bestemmelser, som vil kunne medføre andre regler for husdyrbrugets aktiviteter.

Miljøkonsekvensrapport

**i forbindelse med ansøgning om MILJØGODKENDELSE
efter husdyrbruglovens § 16a af husdyrbruget**

**Hovvej 2
7860 Spøttrup**

Indholdsfortegnelse

Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport	1
1. Oplysningskrav ved ansøgning om miljøgodkendelse	4
2. Oplysninger om ansøger og ejerforhold.....	5
3. Ikke-teknisk resumé	6
4. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	8
4.1 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	8
4.2 Indretning og drift samt bygningsmæssige ændringer	8
4.3 Teknologier til reduktion af lugt og ammoniak.....	12
4.4 Landskab og beliggenhed	12
4.5 Ammoniakemission og BAT.....	22
4.6 Ammoniakdeposition til naturområder	22
4.7 Bilag IV arter	24
5. Lugtemissioner	26
5.1. Lugtbidrag til naboer og omkringboende	26
6. Øvrige påvirkninger fra husdyrbruget	29
6.1 Transport.....	29
6.2 Støj og vibrationer	31
6.3 Lys	32
6.4 Skadedyr	32
6.5 Støv.....	33
7. Reststoffer, affald og naturressourcer	34
7.1 Spildevand og overfladevand	34
7.2 Affald, reststoffer, kemikalier og pesticider	34
7.3 Ressourceforbrug og opbevaring	35
7.4 Døde dyr	35
7.5 Energi- og vandforbrug.....	35
7.6 BAT: råvarer, energi, vand og management.....	36
7.7 Uheld og Driftsforstyrrelser	37
7.8 Grænseoverskridende virkninger.....	38

7.9	Påvirkning af jordarealer og jordbund	38
7.10	Andet om befolkningen og menneskers sundhed	38
7.11	Samspillet mellem faktorerne	38
7.12	Vurdering af alternative løsninger	38
7.13	Forventet virkning på miljøet.....	39
7.14	Ibrugtagning	39
7.15	Oplysninger om konsulenten	39
8.	Bilag	40
8.1	Situationsplan.....	40
8.2	Oversigt over dyrehold, staldtype, produktionsareal og BAT-krav.....	41
8.3	Oversigt over nabo, samlet bebyggelse og byzone	42
8.4	Afløbsplan	43
8.5	Kort over produktionsarealer	44

1. Oplysningskrav ved ansøgning om miljøgodkendelse

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens¹ skal følgende oplysninger indsendes til kommunen i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens² § 16a af et husdyrbrug:

- A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold
- B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte
- C. Oplysninger om IE-husdyrbruget, hvis relevant
- D. Relevante kriterier
- E. En miljøkonsekvensrapport
- F. Alle yderligere oplysninger, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt

Oplysningerne skal danne udgangspunkt for en vurdering af det ansøgte projekts forventede direkte – og evt. indirekte, sekundære, kumulative, grænseoverskridende, kort-, mellem- og langsigtede, vedvarende eller midlertidige - positive eller negative virkninger på det omgivende miljø.

De samlede oplysningskrav kan ses i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1³.

Oplysningerne for denne ansøgning, der - i overensstemmelse med gældende lovkrav - er indsendt via www.husdyrgodkendelse.dk⁴, omfatter IT-ansøgning nr. 249216, denne miljøkonsekvensrapport samt diverse bilag.

¹ (Miljøministeriet, Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, 2024)

² (Miljøministeriet, Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., 2019)

³ (Miljøministeriet, Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, 2024)

⁴ (husdyrgodkendelse.dk, u.d.)

2. Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Ansøger og ejer:	Søren og Christian Dalgaard Hovvej 2 7860 Spøttrup Tlf.: 30112373 Mail: bentetou@post12.tele.dk
Husdyrbrugets adresse	Hovvej 2, 7860 Spøttrup
CVR-nr.:	19715442
CHR-nr.:	66094
Kommune:	Skive Kommune
Ejendomsnummer:	8798574
Matrikelnummer:	Matrikel: 10o - Ramsing By, Ramsing Matrikel: 8bx - Ramsing By, Ramsing Matrikel: 8bæ - Ramsing By, Ramsing Matrikel: 8by - Ramsing By, Ramsing Matrikel: 12a - Ramsing By, Ramsing Matrikel: 12n - Ramsing By, Ramsing Matrikel: 10t - Ramsing By, Ramsing Matrikel: 10s - Ramsing By, Ramsing Matrikel: 8bv - Ramsing By, Ramsing Matrikel: 3c - Ramsing By, Ramsing
Andre husdyrbrug drevet af ansøger:	Nørre Ramsingvej 10. Ansøgning indsendt
Biaktiviteter:	Ingen
Ansøgningsskema:	249216
Ansøgningsversion:	6
Ansøgning udarbejdet og indsendt af:	Nina Ottesen, Dansk LandbrugsMiljø Leopardvej 2 7700 Thisted Tlf.nr.: 61769669 E-mail: nina@dansklandbrugsmiljo.dk
Ansøgning indsendt:	Version 1: 9. september 2025

3. Ikke-teknisk resumé

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på husdyrbruget.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte måtte medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget.

Hvad søges der om?

Der søges om § 16a miljøgodkendelse af eksisterende stalde. Det ansøgte omfatter en ændring i gulvtypen i den tidligere foderlade og en udvidelse af det eksisterende køresiloanlæg. Derudover søges om fleksibilitet i dyretypen i alle stalde, sådan at der fremover er godkendelse til alle typer kvæg i alle stalde. Produktionsarealet reduceres med knap 190 m² som følge af ændringen i gulvtypen i den tidligere foderlade.

Placering af alle stalde og øvrige anlæg kan ses i bilag 1.

Alternativer

Eneste mulige alternativ er at bibeholde den nuværende godkendelse efter de gamle regler. Ansøger ønsker imidlertid at renovere gulvtypen i den tidligere foderlade og samtidig opnå større fleksibilitet i dyreholdet. En overgang til stipladsmodellen vurderes derfor at være det bedst mulige alternativ.

Fleksibilitet i den ansøgte produktion

For at få størst mulig fleksibilitet i produktionen, er ansøgningen udformet, så der i alle stalde er tilladelse til alle typer af kvæg i den aktuelle staldtype. Det er dog en forudsætning for udnyttelse af fleksibiliteten, at der ikke ændres i produktionsarealet.

Beregningerne er lavet, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer i sammensætningen af dyr i staldene.

Konsekvenser for omkringboende, natur og miljø

Det er i miljøkonsekvensrapporten vurderet, hvilke konsekvenser det ansøgte vil have for omkringboende og for naturen og miljøet i området. Det ansøgte vurderes ikke at medføre væsentlige negative konsekvenser for omkringboende og for natur og miljø.

Lugt

Den samlede lugtemission fra husdyrbruget falder i ansøgt drift, fordi produktionsarealet i stalden i foderladen reduceres.

Øvrige emissioner (støv, lys og støj)

Ud over en udvidelse af køresiloen, en øget fleksibilitet i dyreholdet og en reduktion af produktionsarealet, laves der ingen ændringer, og det vurderes ikke, at der vil være forøgede gener for omgivelserne som følge af det ansøgte.

Der ændres ikke i den udendørs belysning, som er begrænset og delvist afskærmet af beplantning omkring bygningerne.

De fleste støjklender er placeret indendørs, og ud over lejlighedsvis støj i forbindelse med fodring og fra transporter og fra dyr i forbindelse med flytninger, vil der være begrænset støj fra husdyrbruget.

Landskab

Der er tale om godkendelse af eksisterende staldanlæg uden andre bygningsmæssige ændringer end den planlagte udvidelse af køresiloarealet. Det ansøgte vil derfor ikke medføre væsentlige forandringer i det samlede visuelle indtryk af husdyrbruget, og der vil ikke forekomme ændringer, som påvirker de landskabelige værdier.

Påvirkning af natur

Husdyrbruget ligger langt fra sårbar natur, og beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter nationale eller internationale regler vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Alternative teknologier

I forbindelse med ansøgningen er der bl.a. overvejet forsuring af gyllen i kvægstalden. Idet alle lovkrav og afskæringskriterier er overholdt uden teknologi, har ansøger valgt ikke at anvende ny teknologi på nuværende tidspunkt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbrug er der krav om altid at anvende den bedst tilgængelige teknologi. I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til den årlige mængden $\text{NH}_3\text{-N}$, der må fordampe fra husdyrbruget.

Ved at ændre gulvtypen i den eksisterende stald i foderladen fra dybstrøelse til fast drænet gulv med skraber og ajlefløb, reduceres ammoniakemissionen i forhold til nudriften. Alle andre staldafsnit er eksisterende stalde, hvor der ikke laves ændringer, og det ansøgte lever samlet set op til BAT for ammoniakemissionen.

Ophør af husdyrbruget

Hvis husdyrbruget ophører fuldstændigt, vil stalde, gylleanlæg og foderlagte blive tømt og rengjort. Affald vil blive bortskaffet i overensstemmelse med gældende regulativer, og der vil blive gjort grundigt rent på husdyrbruget for at undgå tilløb af skadedyr eller risiko for miljøuheld.

4. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

4.1 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Søren og Christian Dalgaard ejer og driver også husdyrbruget på Nørre Ramsingvej 10, der ligger ca. 1,1 km Nordøst for Hovvej 2. Samtidig med ansøgningen på Hovvej 2, søges der godkendelse til to nye kostalde på Nørre Ramsingvej 10.

Begge ansøgninger er en del af et kommende generationsskifte på bedriften. Det er planen, at de to husdyrbrug som udgangspunkt skal drives sammen, sådan at størstedelen af ungkvæget på sigt placeres på Hovvej 2 mens malkekøerne står i de nye stalde på Nørre Ramsingvej 10.

Søren og Christian Dalgaard ønsker imidlertid ikke at være fastlåst på samdriftsformen, og med den ansøgte fleksibilitet i dyreholdet, er de to produktionsenheder da heller ikke afhængige af hinanden.

Et husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, som ligger mere end 100 m væk, hvis afstanden mellem de to husdyrbrug er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkelt bolig.

Den ukorrigerede geneafstand til nærmeste enkelt bolig (Sønder Andrup 3 og Engvej 9) er 112,2 meter, og afstanden til andre husdyrbrug ejet af ansøger skal derfor være mindst 56,1 meter. Afstanden til Nørre Ramsingvej 10, er cirka 1.158 meter, og der er derfor ingen forureningsmæssig sammenhæng mellem de to husdyrbrug.

Der er heller ingen tekniske installationer, der forbinder de to driftsanlæg.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der ikke er tekniske- eller forureningsmæssige sammenhænge mellem de to husdyrbrug. Samtidig vurderes den produktionsmæssige sammenhæng ikke at være af en karakter, der umuliggør separat drift.

Samlet set vurderes der ikke at være sammenhænge mellem Hovvej 2 og Nørre Ramsingvej 10, der medfører krav om en samlet godkendelse.

4.2 Indretning og drift samt bygningsmæssige ændringer

Husdyrbruget er miljøgodkendt i 2012 med et tilladt dyrehold bestående af:

- 370 malkekøer, tung race (årsdyr)
- 17 kvier/stude, tung race, 24-25 mdr. (årsdyr)
- 35 kvier/stude, tung race, 6-8 mdr. (årsdyr)
- 120 småkalve, tung race, 0-6 mdr. (årsdyr)
- 190 tyrekalve, tung race, 40-70 kg. (prod.)

Fordelingen af dyr i de enkelte stalde er angivet i vilkår 5 i miljøgodkendelsen fra 2012:

Staldafsnit	Staldsystem	Dyretype	Årsdyr eller produceret dyr pr. år	DE
ST-38064 Kostald	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal), samt spalteskraber	Malkekøer (tung race)	300	400,38
ST-38064	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal), samt spalteskraber	Kvier/stude (tung race) (24 – 25 mdr.)	17	10,79
ST-38065 Kalveytter	Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve (tung race) (0 – 6 mdr.)	60	16,22
ST-38065	Dybstrøelse (hele arealet)	Malkekøer (tung race)	5	6,67
ST-38066 Sygebåse	Dybstrøelse (hele arealet)	Malkekøer (tung race)	5	6,67
ST-38067 Kalveytter	Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve (tung race) (0 – 6 mdr.)	5	1,35
ST-38068 Kostald	Dybstrøelse (hele arealet)	Malkekøer (tung race)	5	6,67
ST-38069 Ny stald (maskinhus fra 2010)	Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve (tung race) (0 – 6 mdr.)	55	14,86
ST-38069	Dybstrøelse (hele arealet)	Kvier/stude (tung race) (6 – 8 mdr.)	35	11,90
ST-38069	Dybstrøelse (hele arealet)	Tyrekalve (tung race) (0 mdr. – 70 kg)	190	3,73
ST-38070 Goldkostald	Dybstrøelse (hele arealet)	Malkekøer (tung race)	55	73,40
I alt				562,64

Figur 1: Situationsplan fra § 12 miljøgodkendelsen af Hovvej 2 fra 2012

Efter opmåling af produktionsarealet i de enkelte stalde, er nudriften opgjort til følgende:

Tabel 1: Oversigt over produktionsareal og dyretype i nudrift

Stald	Produktion	Produktionsareal (m ²)
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	240
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1728
Ungdyr	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	644
Foderlade	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	1.015
Kalve	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	500
Kalvehytter	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	120
Sum		4.247

Ansøgt drift; dyrehold og anlæg

Der ansøges nu om godkendelse efter stipladsmodellen med fuld fleksibilitet i alle stalde.

Samtidig laves der følgende ændringer:

- Gulvtypen i stalden i foderladen ændres fra dybstrøelse til fast, drænet gulv med skrab og ajleafløb. I den forbindelse laves et større foderbord, hvilket reducerer produktionsarealet i stalden med 188 m²
- Den eksisterende køresilo udvides. Udvidelsen var også medtaget i godkendelsen fra 2012 (som det ses på ovenstående situationsplan), men den blev aldrig blevet bygget. Der søges dispensation fra afstandskrav til naboskel mod øst og privat fællesvej mod nord.
Overfladevand fra det nye siloareal kobles på de eksisterende afløb og udsprinklingsanlægget, som i forvejen er dimensioneret og etableret til også at kunne aftage overfladevandet fra det forøgede areal.

Den ansøgte produktion kan ses i skemaet herunder:

Tabel 2: Oversigt over produktionsareal og dyretype i ansøgt drift

Stald	Produktion	Produktionsareal (m ²)
Kostald	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	240
	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.728
Ungdyr	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	644
Foderlade	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	827
Kalve	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	500
Kalvehytter	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	120
Sum		4.059

Et kort med oversigt over produktionsarealet i de enkelte stalde kan ses i bilag 8.5.

Opbevaring og håndtering af foder

Grovfoder opbevares i nudriften dels på husdyrbrugets køresilo, og dels i overdækket markstak. Der er ansøgt om udvidelse af den eksisterende køresilo, sådan at mest mulig ensilage fremover kan opbevares på fast plads med afløb. Herved vil antallet af kørsler med foder fra markstakke reduceres, fodringsprocessen optimeres og ensileringen vil kunne udføres hurtigere og mere optimalt.

Samtidig med ansøgningen om godkendelse af Hovvej 2, er der søgt godkendelse til etablering af nye stalde på ansøgers anden ejendom, Nørre Ramsingvej 10, som ligger knap 2 km mod nordøst:

Figur 2: Markering af ruten til Nørre Ramsingvej 10, hvortil der i både nudrift og ansøgt drift dagligt køres foder fra Hovvej 2

Det er hensigten, at der fortsat skal være produktionsmæssig samdrift på de to husdyrbrug, hvor foder også fremover køres fra Hovvej 2 til dyrene på Nørre Ramsingvej 10. Ved at samle foder til begge husdyrbrug på en ejendom, kan ansøger optimere både ensileringsprocessen og selve fodringen. Centraliseringen af foderopbevaringen vil ikke medføre flere transporter end ved en opdeling, da fodertransporterne kan kombineres med de daglige kørsler for at tilse dyrene på Nørre Ramsingvej 10.

Gødningsoptbevaring- og håndtering.

Der produceres ca. 10.000 tons gylle og 2.000 tons dybstrøelse på Hovvej 2⁵. Al gylle og dybstrøelsesgødning fra produktionen afsættes til Greenlab, og der modtages afgasset gylle retur, svarende til den mængde, der udspreddes på arealerne. En kopi af den underskrevne, 10-årig

⁵ Kopi af gødningsregnskab for 2025 er vedhæftet IT-ansøgningen.

kontrakt med Greenlab er indsendt i forbindelse med ansøgningen. På ansøgningstidspunktet gælder aftalen frem til 2030.

Hver onsdag afhenter Greenlab ca. 4 læs gylle fra fortanken på nordsiden af kostalden. Gyllen pumpes fra gyllekummerne til fortanken, hvorfra det suges til tankbilerne. Dybstrøelsesgødning opbevares overdækket på møddingspladsen ved siden af fortanken, indtil det afhentes.

Den afgassede gylle leveres retur til en af de to beholdere på Hovvej 2 eller til en af de øvrige beholdere, der rådes over, og som ligger i tilknytning til udspretningsarealerne:

Tabel 3: Oversigt over opbevaringskapacitet til rådighed for Hovvej 2

Opbevaringskapacitet:	M ³
Opbevaringskapacitet, Hovvej 2	5.300
Beholder på Nørre Ramsingvej 10	2.000
To beholdere á 500 m ³ på Lyngtoften 21	1.000
Beholder på Nittrupvej 1	1.200
Opbevaringskapacitet i gyllekummer	900
Lejet beholder på Ågade 24	1.000
Opbevaringskapacitet i alt	11.400

På baggrund af ovenstående, vurderes håndteringen og opbevaringen af flydende og fast husdyrgødning at leve op til lovens krav. Det vurderes ikke, at driften af husdyrbruget vil medføre øget risiko for væsentlig negativ påvirkning på omgivelserne, herunder natur, vandmiljø og menneskers sundhed.

4.3 Teknologier til reduktion af lugt og ammoniak

Fravalg og valg

På kvægbrug er der – ud over valget af gulvtype - kun to godkendte teknologier til reduktion af ammoniak fra staldene og slet ingen til reduktion af lugt. Ansøger har overvejet begge teknologier, men den ene, forsuring af gylle, går ikke godt i spænd med afsætning af gylle til biogas. Den anden, kemisk luftrensning med gulvudsugning i kombination med separationsstrimler og gødningsrobot, vil kræve store ændringer i den eksisterende kostald samtidig med at der skal bruges store mængder svovlsyre.

Valget er i stedet faldet på at renovere gulvtypen i den eksisterende stald i foderladen, hvor der ændres fra dybstrøelse til fast, drænet gulv med ajle afløb og skrab. Det er den gulvtype, som har den laveste emission af ammoniak.

Det vurderes, at ansøger har valgt teknologi på et oplyst grundlag, og at ændringen af gulvtypen i den gamle foderlade er det rigtige valg i forhold til omfanget af det ansøgte sammenholdt med de driftsmæssige udfordringer ved de alternative teknologier.

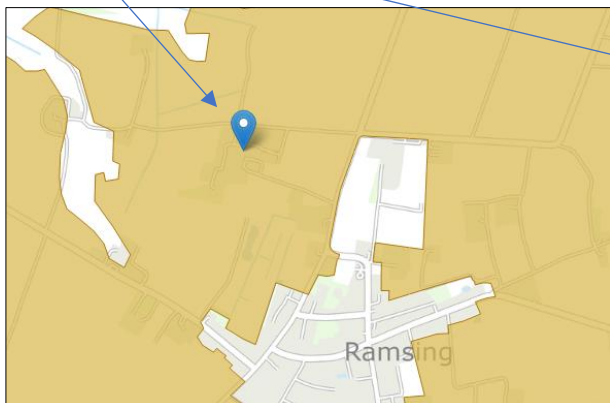
4.4 Landskab og beliggenhed

Hovvej 2 ligger på Salling under postnummer 7860 Spøttrup. Der er, ca. 2,5 km til Balling mod nordøst og godt 11 km til Skive mod Øst.

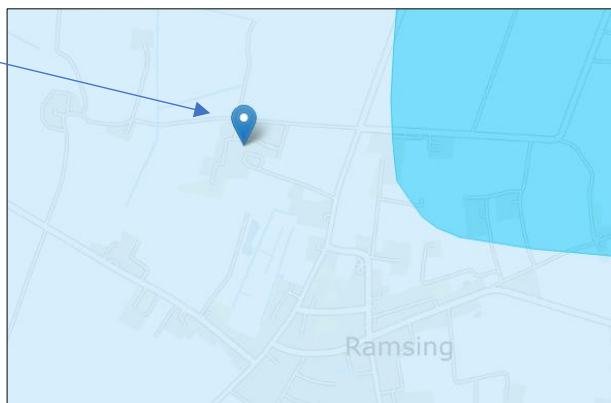
13

Beliggenhed i forhold til kommuneplanen, til fredede områder og til bygge- og beskyttelseslinjer

Hovvej 2 ligger indenfor et område, der i kommuneplanen er udpeget både som særligt værdifuldt landbrugsområde og som område med drikkevandsinteresser⁶:

Figur 6: Område udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde

Figur 5: Område med drikkevandsinteresser

Byrådets mål for de særlige værdifulde landbrugsområder er bl.a. at muliggøre drift og udvikling af tidssvarende landbrug. Med en godkendelse efter stipladsmodellen, opdateres den eksisterende drift på Hovvej 2, så virksomheden fremover bedre kan udvikle sig og tilpasse dyrehold og produktion efter de gældende markedstendenser. Det ansøgte vurderes at være i tråd med retningslinjerne for de særlige værdifulde landbrugsområder i kommuneplanen.

Byrådets mål for områder med drikkevandsinteresser er bl.a. *”at sikre, at vandforsyningen i kommunen sker fra vandværker, som kan levere en ren, stabil og tilstrækkelig drikkevandsforsyning til forbrugerne”*.

Driftsbygningerne på Hovvej ligger udenfor områder, der er klassificeret som BNBO, OSD eller andet med særlige restriktioner.

Overfladevand fra de fleste af de eksisterende driftsbygninger ledes til nedsivning via faskiner. Den resterende del løber på jorden. Overfladevand fra køresiloanlægget ledes til godkendt udsprinklingsanlæg, som er dimensioneret til også at kunne aflede og udsprinkle overfladevandet fra den ansøgte udvidelse af siloanlægget.

Det ansøgte vurderes ikke at være i strid med retningslinjerne i udpegningen af området i kommuneplanen.

Det ansøgte overlapper ikke med bygge- eller beskyttelseslinjer, beskyttede sten- og jorddiger eller fredede områder.

Beliggenhed i forhold til naboer og natur

Driftsbygningerne på Hovvej 2 ligger ca. 280 meter øst for nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, Sønder Andrup 3. Nærmeste byzone, Ramsing, der også er nærmeste samlede bebyggelse, ligger ca. 280 meter øst for driftsbygningerne.

⁶ [Skive - Kommuneplan 2024 - 2036 - Skive Kommune](#)

Husdyrbruget ligger ca. 800 m øst for nærmeste kategori 3 natur, og selv om der ligger et større § 3 beskyttet engområde ca. 100 meter syd for staldene, overholder det ansøgte alle lovens krav til beskyttet natur. En samlet oversigt over § 3 beskyttede naturområder og kategori 3 natur i nærheden af Hovvej 2 kan ses på kortet herunder:

Figur 7: Oversigt over beskyttet natur i området ved Hovvej 2

Der er mere end 1 km til nærmeste kategori 2 natur og mere end 3 km til nærmeste kategori 1 natur. En samlet beskrivelse og vurdering af det ansøgtes virkning på naturområderne kan ses i afsnit 4.6.

Afstandskrav

Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der medfører forøget forurening eller forøgede gener skal overholde afstandskravene i husdyrbruglovens §§ 6 og 8.

Etablering, udvidelse og ændring af anlæg skal overholde kravene i § 7.

I skemaet herunder ses en oversigt over afstandskrav og en vurdering af, hvorvidt kravene er overholdt:

Tabel 4: Oversigt over afstandskrav i forhold til det ansøgte

Husdyrbruglovens § 6	Afstand målt ifht.	Afstand	Afstandskrav	Krav overholdt
Nabobeboelse	Sønder Andrup 3	283 meter	50 meter	Ja
Byzone eller sommerhusområde,	Ramsing ved skolen	261 meter	50 meter	Ja
Bolig, blandet bolig og erhverv mv*,	Ramsing v. Rønne Alle	341 meter	50 meter	Ja
Husdyrbruglovens § 7		Afstand	Afstandskrav	Krav overholdt
Kategori 1 natur	Rigkær, sydvest	3.023 meter	10 meter	Ja
Kategori 2 natur	Overdrev sydvest	981 meter	10 meter	Ja
Husdyrbruglovens § 8		Afstand	Afstandskrav	Krav overholdt
Enkelt vandindvindingsanlæg	Privat boring Ågade 12	1.244 meter	25 meter	Ja
Fælles vandindvindingsanlæg	Ramsing vandværk mod øst	473 meter	50 meter	Ja
Vandløb, dræn eller sø	Vandløb nord	107 meter	15 meter	Ja
Vej	Sønder Andrup, nord	8 meter	15 meter	Nej
Vej	Sønder Andrup, nord	11 meter	15 meter	Nej
Levnedsmiddelvirksomhed	Café Loppen, Ramsing	608 meter	25 meter	Ja
Beboelse på samme ejendom	Stald i foderlade	8 meter	15 meter	Nej
Naboskel	Øst for køresilo	11 meter	30 meter	Nej
Naboskel	Øst for kostald	12 meter	30 meter	Nej
Naboskel	Øst for ungdyrstald	18 meter	30 meter	Nej

* Område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv, rekreative formål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner eller lignende eller område, der i kommuneplanens rammedel er udlagt til fremtidig byzone eller sommerhusområde

Som det ses ovenfor, er alle afstandskrav i §§ 6 og 7 overholdt. Hvad angår afstandskravene i § 8, er følgende ikke overholdt:

- Afstandskravet på 15 meter til privat fællesvej. Den ansøgte udvidelse af køresiloen ligger ca. 8 meter fra privat fællesvejen. Der er ikke tidligere givet dispensation.
- Afstandskravet på 15 meter til privat fællesvej. Den eksisterende køresilo ligger ca. 11 meter fra vejen. Der blev givet dispensation i forbindelse med godkendelsen fra 2012.
- Afstandskravet på 15 meter til beboelse på samme ejendom. Der er 8 meter mellem stuehuset og stalden i foderladen. Dispensation er ikke nævnt i godkendelsen fra 2012, men formodes at være givet i en tidligere afgørelse.
- Afstandskravet på 30 meter til naboskel. Der er ca. 11 meter fra udvidelsen af køresiloen til naboskellet mod øst. Der blev givet dispensation i forbindelse med godkendelsen fra 2012.
- Afstandskravet på 30 meter til naboskel. Der er ca. 12 meter fra den eksisterende kostald til naboskel mod øst. Dispensation er ikke nævnt i godkendelsen fra 2012, men formodes at være givet i en tidligere afgørelse.

- Afstandskravet på 30 meter til naboskel. Der er ca. 18 meter fra den eksisterende ungdyrstald til naboskellet mod øst. Der blev givet dispensation i forbindelse med godkendelsen fra 2012.

Jf. lovens § 8, er afstandskravene kun gældende for nye anlæg og for eksisterende anlæg, hvorfra der sker forøgede gener. De ansøgte ændringer vil formentlig ikke medføre forøgede gener fra staldene, men idet der søges fuld fleksibilitet i dyretyperne, søges der alligevel fornyet dispensation fra afstandskravet til naboskel for kostalden, afstandskrav til naboskel for ungdyrstalden og afstandskrav til beboelsen for stalden i foderladen. Der sker ingen ændringer i brugen af den eksisterende køresilo, og der skal derfor ikke søges fornyet dispensation for afstandskravet til privat fællesvej for den.

Udvidelsen af køresiloen blev godkendt i 2012, men den blev ikke etableret. Den skal derfor betragtes som et nyt anlæg, og afstandskravene i § 8 skal overholdes, hvis kommunen ikke kan dispensere fra dem.

På baggrund af ovenstående, søges derfor dispensation til følgende:

Ansøgning om dispensation fra afstandskrav til beboelse på samme ejendom i forhold til stalden i foderladen

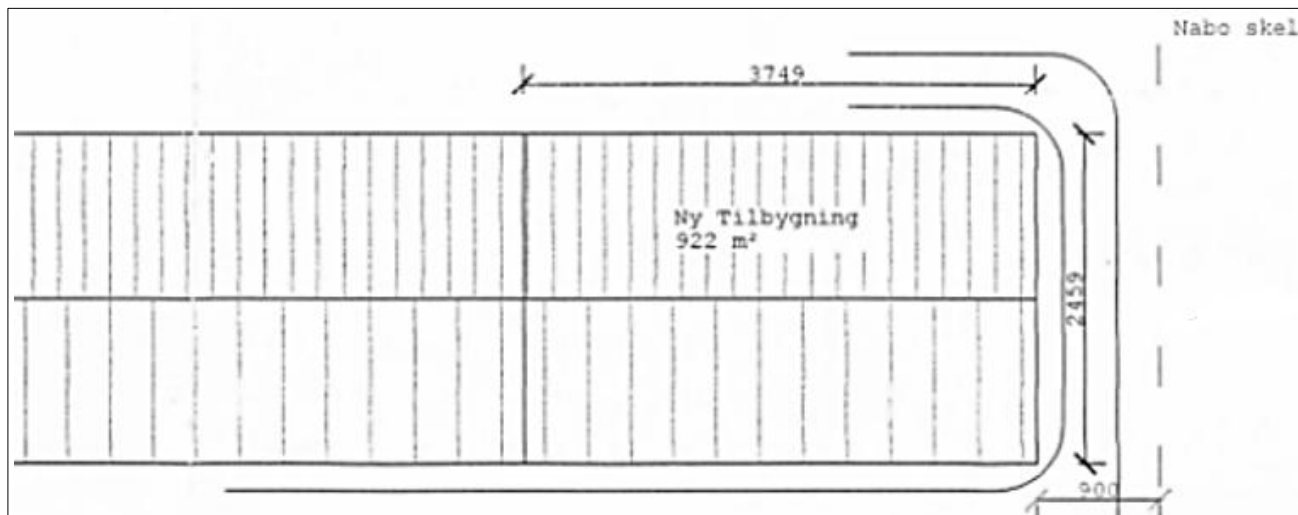
Der søges dispensation til afstandskravet for beboelse på samme ejendom. Der er ca. 8 meter fra stalden i foderladen til stuehuset. Afstandskravet er 15 meter. Dispensationen søges med følgende begrundelse:

Der er tale om en eksisterende stald, som renoveres indvendigt i forbindelse med det ansøgte. Gulvtypen laves om fra dybstrøelse til fast gulv med dræn og ajlefløb, og da der laves et større foderbord end i nudriften, reduceres produktionsarealet samtidig tilsvarende, sådan at både lugtemissionen og ammoniakemissionen fra stalden er lavere i ansøgt drift end i nudriften. Det vurderes ikke, at overskridelsen af afstandskravet vil medføre risici i forhold til beboelsen, der taler imod en dispensation.

Ansøgning om dispensation fra afstandskrav til naboskel for eksisterende kostald og ungdyrstald

Den eksisterende kostald og den eksisterende ungdyrstald overholder ikke kravet om mindst 30 meter til naboskel, idet der er ca. 11 meter fra kostaldens til skel mod øst og ca. 18 meter fra kalvestalden til skel – også mod øst.

Der er tale om to eksisterende stalde, hvor der ikke laves andre ændringer end en overgang til stipladsmodellen med fuld fleksibilitet i dyreholdet. Det er ikke muligt at rykke staldene, så de overholder afstandskravet. Der er tidligere, i godkendelsen fra 2012, givet dispensation fra afstandskravet til naboskel i forhold til ungdyrstalden. Kostaldene er godkendt og bygget i 2003, hvor afstanden til naboskel er angivet til 9 meter.

Figur 8: Udklip fra byggetegning (fra Weblager) af tilbygningen til kostalden med angivelse af afstand til naboskel.

For begge stalde gælder, at nabomatriklen er en bygningsløs matrikel, der benyttes til markdrift, og da der ikke sker bygningsmæssige ændringer i hverken kostalden eller ungdyrstalden, og da ændringerne til fuld fleksibilitet i dyreholdet hverken forøger lugtemissionen eller ammoniakemissionen, vurderes overskridelsen af afstandskravet ikke at medføre gener for matrikelejerne, der taler imod en dispensation.

Ansøgning om dispensation fra afstandskrav til hhv. naboskel og privat fællesvej for udvidelsen af køresiloen

I godkendelsen fra 2012 blev der givet dispensation til at udvide køresiloen indtil ca. 11 meter fra naboskellet mod øst. Der blev dengang ikke søgt begrundet dispensation fra afstandskravet til den private fællesvej mod nord.

Den godkendte udvidelse af køresiloen blev ikke realiseret, og en stor del af ensilagen er i stedet siden blevet opbevaret i overdækkede markstakke, hvorfra det køres til staldene.

På de to luftfotos herunder ses placering af en af ensilagestakkene i hhv. 2016 (øverst) og 2025 (nederst), hvor der er tydelige kørespor på marken. I 2025 er stakken placeret på den anden side af den private fællesvej, hvilket har medført et betydeligt antal af transporter på vejen:

Figur 10: Luftfoto fra 2016 med placering af ensilagestak

Figur 9: Luftfoto fra 2025 med placering af ensilagestak

For at reducere antallet af ensilagestakke i marken, ønsker ansøger nu at udvide køresiloarealet, så der fremover kan ensileres mest muligt på fast køreareal med afløb, og så ensilagen kan udlægges i lange baner, som skaber bedre logistik og færre kørsler. For at opnå størst mulig

opbevaringskapacitet i lange ubrudte baner og samtidig reducere antallet af kørsler på privat fællesvejen, søges der derfor dispensation fra både afstandskravet til naboskellet mod øst og til privat fællesvej mod nord.

En udvidelse af den eksisterende plads er den eneste mulighed for at kunne udlægge ensilagen i lange, samlede baner i stedet for i flere fraktionerede stakke. Samtidig betyder placeringen af pladsen lige op ad staldene, at kørsler ved fodring reduceres mest muligt. Derudover kan afløbet kobles direkte på det eksisterende afløb med udsprinkling (som er dimensioneret til at tage den ekstra ensilagesaft).

Det er ikke muligt at lave udvidelsen af pladsen mod vest på grund af gyllebeholderen, Mod syd ligger kostalden, og mod nord ligger den private fællesvej, Sønder Andrup.

En ny plads på marken vest for driftsbygningerne vil ikke kunne give den sammenhæng i den interne logistik, som en udvidelse af den nuværende plads kan.

Hvis udvidelsen af køresiloen skal overholde afstandskravet på de 30 meter til naboskel, skal den ansøgte bredde reduceres med ca. 20 meter, svarende til 40 % af bredden. Derved vil pladsen ikke kunne rumme den ønskede mængde ensilage, og i stedet vil godt 60 meter ensilage fortsat skulle lægges i markstak uden fast bund og afløb.

Hvis udvidelsen af siloen skal overholde de 15 meter til vejen, vil der komme til at stå en mur inde midt på den nordlige plads. Det vil umuliggøre udlægning af ensilagen i de lange, lige baner og besværliggøre al kørsel i forbindelse med ensilering og fodring.

Hvad angår naboskellet mod øst, så er der tale om en bygningsløs, dyrket mark. Da kommunen foretog en høring af matrikelejer forud for godkendelsen og dispensationen fra afstandskravet i 2012, kom der ingen indsigelser fra matrikelejer. Placeringen og udformningen af den ansøgte udvidelse er den samme som i 2012, og der er ingen forhold der taler imod en fornyet dispensation fra afstandskravet, hvor køresiloen godkendes med en placering ca. 11 meter fra skellet.

Mellem den private fællesvej og silopladsen ligger et allerede etableret, tæt læhegn, som også vil skærme for indsynet til udvidelsen af siloarealet. I høringsfasen forud for godkendelsen i 2012 kom der bemærkninger fra en vejberettiget nabo angående brugen af den private fællesvej.

Bemærkningerne omhandlede ikke selve køresiloen, og kommunen fandt ikke anledning til at give afslag på dispensationen fra afstandskravet til den eksisterende silo. Det vurderes ikke, at udvidelsen af silopladsen vil medføre ændringer i forhold til dette, og kommunen anmodes om at lægge stor vægt på fordelene for den interne logistik og drift af husdyrbruget samt antallet af kørsler i forbindelse med ensilering i vurderingen af muligheden for at opnå dispensation fra afstandskravet og godkendelse til at bygge pladsen ca. 8 meter fra den private fællesvej.

På de to luftfotos herunder ses først køresiloen med de ansøgte dimensioner og derunder køresiloen, hvis kommunen ikke kan dispensere fra afstandskravet:

Figur 12: Figuren viser det samlede køresiloareal med dispensation fra afstandskravet til både naboskel og privat fællesvej. Det samlede areal er ca. 7.000 m², og de lige, ubrudte silobaner giver mulighed for at optimere logistik og reducere antallet af kørsler ved både ensilering og fodring.

Figur 11: Figuren viser det samlede køresiloareal uden dispensation fra afstandskravene. Den nordlige mur på udvidelsen af siloen vil umuliggøre udlægning af ensilage i lige, ubrudte baner. Det samlede køresiloareal uden dispensation er ca. 5.700 m²

4.5 Ammoniakemission og BAT

Den flydende husdyrgødning tilfører kvælstof (N) direkte til omgivelserne i form af gylle, der udbringes på markerne. En del af kvælstoffet i gyllen vil dog inden udbringning binde sig til brintatomer og fordampe som ammoniak ($\text{NH}_3\text{-N}$) fra gylleoverfladen i husdyrbrugets opbevaringsanlæg og fra gyllekummerne under staldene.

Mængden af ammoniakemission fra det enkelte husdyrbrug, afhænger af overfladearealet på gyllebeholdere, kummearealet under staldene, gulvtype, dyretype og eventuelt anvendte virkemidler til reduktion af ammoniak.

Ammoniakemissionen fra Hovvej 2 målt i $\text{kg NH}_3\text{-N}$ for ansøgt drift og nudrift/8-års drift kan ses i nedenstående skema:

Tabel 5: Oversigt over ammoniakemission fra husdyrbruget i nudrift og i ansøgt drift

	Emission fra stalde, $\text{kg NH}_3\text{-N/år}$	Emission fra lager, $\text{kg NH}_3\text{-N/år}$	Samlet emission, $\text{kg NH}_3\text{-N/år}$
Ansøgt drift	4.003,9	585,6	4.589,5
Nudrift og 8-års drift	4.120,4	585,6	4.706
Forskel			- 116,5

Ammoniakemissionen er 116,5 $\text{kg NH}_3\text{-N/år}$ lavere i ansøgt drift end i den godkendte nudrift. Det skyldes, at produktionsarealet reduceres i stalden i foderladen, som ændres fra dybstrøelse til fast, drænet gulv med skrab og ajle afløb. Det reducerede produktionsareal skyldes, at foderbordet udvides for at leve op til gældende lovkrav.

BAT-niveauet for ammoniakemissionen er udregnet i www.husdyrgodkendelse.dk til 4.589 $\text{kg NH}_3\text{-N/år}$, og kravet er altså overholdt.

4.6 Ammoniakdeposition til naturområder

For stor en deposition af $\text{NH}_3\text{-N}$ i ammoniakfølsomme naturtyper kan medføre tilstandsændringer og resultere i faldende artsrigdom. I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2⁷ er de enkelte naturtyper defineret, og i § 27 er der stillet krav om den maksimale deposition af ammoniak, som det enkelte husdyrbrug må tilføre omkringliggende natur.

På Hovvej 2 reduceres produktionsarealet i den ene stald, hvilket medfører et fald i ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

I www.husdyrgodkendelse.dk er den samlede emission af ammoniak samt depositionen til omkringliggende naturområder beregnet:

⁷ (Miljøministeriet, Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, 2024)

Oversigt af naturpunkter ? i							
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Syd	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Overdrev sydvest	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Overdrev vest	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Mose/overdrev sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose øst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,2
Overdrev nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,2
Mose nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,2
Mose/skov nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,2
Mose vest	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,2
Mose nord	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,5
Eng nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,5
Eng sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	2,5
Eng syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	2,5

Figur 13: Oversigt over den beregnede ammoniakdeposition i de omkringliggende naturområder.

Nærmeste **kategori 1** natur er et rigkær, der ligger ca. 2.700 meter sydvest for husdyrbruget og indenfor Natura 2000 område nr. 32: Sønder Lem Vig og Geddal Strandenge.

Totaldepositionen til rigkæret fra produktionen på Hovvej 2 er i ansøgningssystemet beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Det strengeste krav til kategori 1 natur i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen på maksimalt 0,2 NH₃-N/ha/år er derfor overholdt.

Nærmeste **kategori 2** natur er et overdrev, der ligger ca. 980 meter sydvest for driftsbygningerne. Mer- og totaldepositionen i overdrevet fra stalde og lagre på husdyrbruget er beregnet til hhv. 0,0 kg NH₃-N/ha/år og 0,1 kg NH₃-N/ha/år. Der er tale om kategori 2-natur, hvortil husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til kategori 2 natur er en totaldeposition på maksimalt 1 kg NH₃-N/ha/år. Kravet er derfor overholdt.

Nærmeste **kategori 3** natur er et moseområde, der ligger ca. 600 meter nord for husdyrbruget. Merdepositionen til mosen fra produktionen på Hovvej 2 er i ansøgningssystemet beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha/år i forhold til både nudriften og 8-års driften.

Der ligger yderligere fem kategori 3 moseområder, et par skovområder og et par overdrev i området omkring Hovvej 2. Ingen af disse vil modtage en forøget deposition af ammoniak i forhold til nudriften/8-års driften som følge af det ansøgte på Hovvej 2.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afskæringskriterie til kategori 3 natur er en merdeposition på maksimalt 1 kg NH₃-N/ha/år. Hvis depositionen er over 1 kg NH₃-N/ha/år, skal kommunen vurdere, om der skal stilles særlige krav om reduktion af depositionen. Ingen af de omkringliggende naturområder modtager en deposition på over 1,0 kg, og afskæringskriteriet er derfor overholdt.

Ud over kategori 1, 2 og 3 natur, ligger der flere § 3 beskyttede engområder omkring husdyrbruget. Det nærmeste engområde ligger godt 100 meter sydøst for kostalden. Da det ansøgte, ikke medfører en forøget emission af ammoniak, vil hverken engen mod syd eller nogen af de øvrige beskyttede naturarealer i området blive påvirket negativt som følge af det ansøgte projekt.

Samlet set vurderes det, på baggrund af ovenstående og med udgangspunkt i de konkrete beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk, at det ansøgte overholder lovens mindstekrav til total- og merdeposition af ammoniak i kategori 1, 2 og 3 natur, og at projektet ikke vil medføre tilstandsændring af omkringliggende, beskyttede naturarealer.

4.7 Bilag IV arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer.

På baggrund af videnskabelig rapport nr. 520 fra DCE, 2023, "*Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV*" og videnskabelig rapport nr. 603 fra DCE, 2024, "*Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. Del 2, Odder og flagermus*", vurderes det at følgende øvrige bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området:

- Flagermus sp.
- Spidssnudet frø
- Stor vandsalamander
- Odder

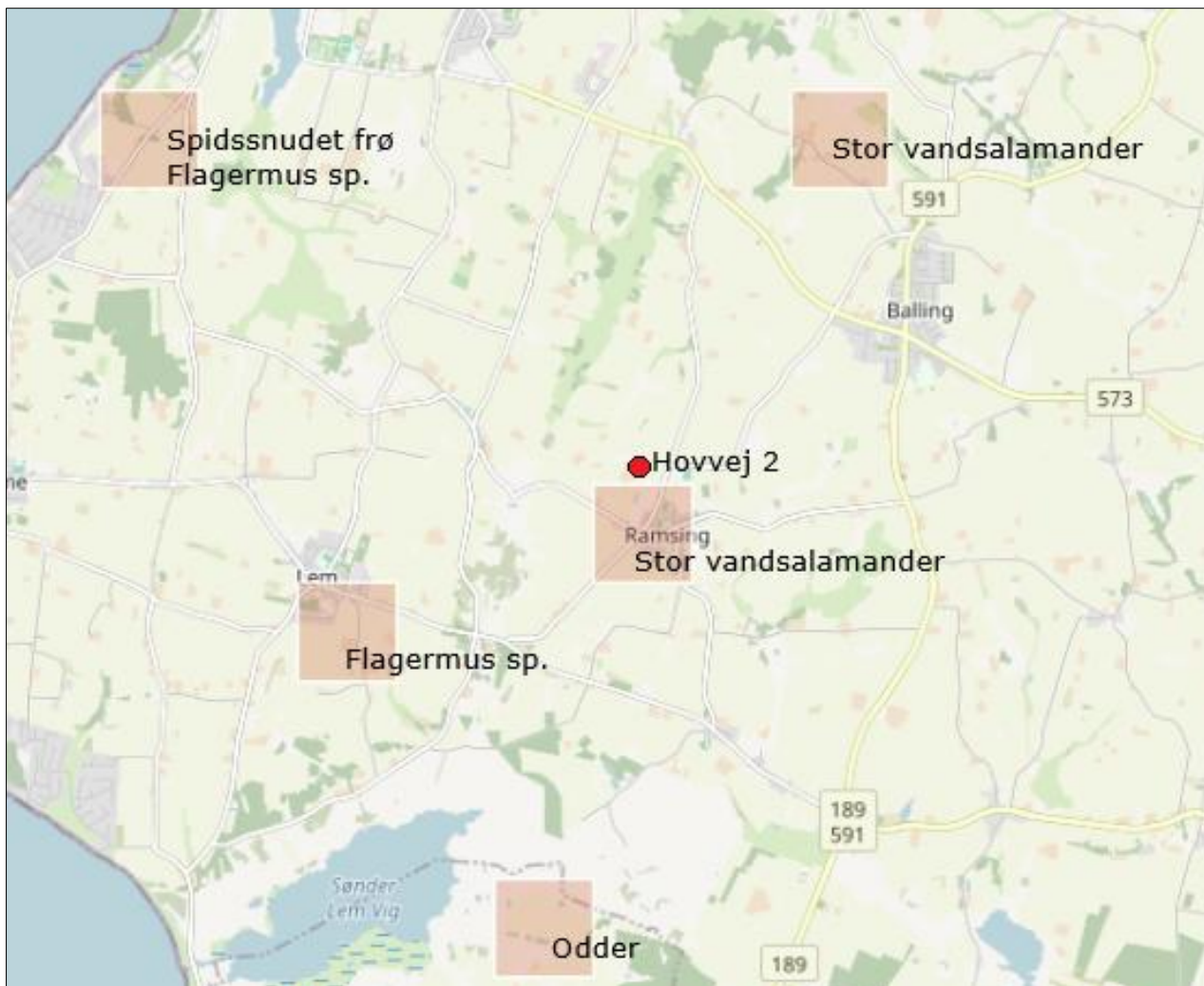
Flagermus kan om sommeren opholde sig i huller og sprækker i træer, fugle- eller flagermuskasser eller i bygninger. Flagermus søger typisk føde over søer og åer, i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn, hvor en god vandkvalitet er vigtig.

Spidssnudet frø er knyttet til våde habitater som f.eks. klitlavninger, moser, enge, søer og vandhuller. Ungerne især opholder sig tæt på vandhullet, og et vandhul er derfor særligt egnet, hvis det er omgivet af enge, moser og græsmarker, hvor frøerne kan finde føde.

Stor vandsalamander lever begge på land en stor del af året, mest i skove, enge og haver. Om foråret søger den store vandsalamander mod store, rene vandhuller, mens den lille foretrækker soleksponerede vandhuller under 100 m². Den kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker, især dem, hvor kvæget vandes. Den findes sjældent i vandhuller med surt vand.

Odder lever i tilknytning til vådområder. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især søer og moser med store rørskovsområder.

En konkret søgning via www.arter.dk viser følgende fund af bilag IV arter i området, hvor den nærmeste er stor vandsalamander, som er fundet ca. 700 meter sydøst for Hovvej 2:

Figur 14: Fund af Bilag IV arter i området omkring Hovvej 2. Søgning via www.arter.dk:

Ansøger har ikke kendskab til andre specifikke artsfund i området omkring Hovvej 2.

Da ammoniakemissionen fra Hovvej 2 ikke øges, vurderes de ansøgte ændringer ikke at medføre en negativ påvirkning af de omkringliggende naturarealer, som kan være levesteder for bilag IV arterne. Det vurderes derfor, at der ikke vil ske væsentlig negativ påvirkning af bilag IV arter i området som følge af det ansøgte.

5. Lugtemissioner

5.1. Lugtbidrag til naboer og omkringboende

Lugt fra husdyrbrug stammer primært fra selve dyrene i staldene og fra håndtering af gylle, herunder omrøring i gyllebeholdere og udspredning af gylle på markerne.

På Hovvej 2 er man bevidst om den bynære beliggenhed, og der er generel fokus på at drive husdyrbruget, så der opstår mindst mulig lugt. Staldene rengøres løbende, og skrabere vedligeholdes og serviceres efter producentens anvisninger, så de altid fungerer optimalt.

En gang om ugen pumpes gylle fra staldene ud til fortanken, hvorfra det afhentes af Greenlab. Samtidig med afhentning, leveres afgasset gylle retur i de to gyllebeholdere. Som en ekstra foranstaltning mod især lugt, er den store gyllebeholder overdækket med telt, selv om det ikke er et krav. Dybstrøelsesgødning fra staldene lægges på møddingspladsen, hvor det overdækkes.

I forbindelse med godkendelsen er der, i www.husdyrgodkendelse.dk, lavet en konkret beregning af lugtemissionen fra de ansøgte staldanlæg. Lugtberegningen er lavet efter både FMK-modellen og den nye lugtvejledning, og der fastsættes en geneafstand til byzone, samlet bebyggelse og nabobeboelse. I beregningsoutputtet vises resultat fra den beregningsmodel, der giver den længste geneafstand til omboende.

Det er størrelsen af produktionsarealet, dyretypen og gulvtypen i den enkelte stald samt eventuelle lugtreducerende teknologier, der afgør den faktiske lugtemission fra det ansøgte.

Beregningen viser, om lovens krav til de enkelte områder er overholdt. Hvis den faktiske afstand til området er længere end geneafstanden, er lovens krav overholdt. Der er beregnet lugt til nabobeboelse 2 steder, til samlet bebyggelse 1 sted og til byzone 5 steder, som vist herunder:

Samlet resultat af lugtberegning ? i							
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Engvej 9	0	FMK	112,2	112,2	548,6	Ja	▼
 Sønder Andrup 3	0	FMK	112,2	112,2	362,5	Ja	▼
 Vejbyvad 5	2	NY	310,6	372,7	1514,4	Ja	▼
 Ramsing By, Ramsing	0	NY	465,4	445,8	428,3	Nej	▼
 Ramsing By, Ramsing	0	NY	465,4	442,1	401,1	Nej	▼
 Ramsing By, Ramsing	1	NY	465,4	486,3	475,4	Nej	▼
 Ramsing By, Ramsing	0	NY	465,4	465,4	376,6	Nej	▼
 Ramsing By, Ramsing	0	NY	465,4	465,4	408,5	Nej	▼
Forklaring til samlet resultat af lugtberegning Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 34 (50 % reglen). * Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.							
Konsekvenszone ? i							
Konsekvenszone: 461 m							

Konsekvenszonen, der er 461 meter, angiver den afstand fra husdyrbruget hvorfra man må forvente indimellem at kunne fornemme lugt fra produktionen.

Kumulationen er sat til 0, 1 eller 2. Det angiver hvor mange andre husdyrbrug af en vis størrelse, der ligger indenfor 100 meter (nabobeboelse) eller 300 meter (samlet bebyggelse og byzone) af de konkrete punkter. Som det ses, er der angivet 2 andre husdyrbrug indenfor 300 meter af samlet bebyggelse ved Vejbyvad 5, mens der er angivet 1 andet husdyrbrug indenfor 300 meter af et af byzonepunkterne ved Ramsing. Kort med oversigt over de punkter der er målt lugtbidrag til samt de ejendomme, der udgør kumulationsbrugene, kan ses i bilag 8.3.

I skemaet herover ses, at lugtkravet er overholdt til nabobeboelse og til samlet bebyggelse/lokalplanlagt beboelsesområde men ikke til de fem byzonepunkter.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, kan kommunalbestyrelsen dog, efter en konkret vurdering, dispensere fra lugtkravet efter den såkaldte 50 % regel, hvis ansøgningen opfylder følgende (forsimplede) betingelser:

- den vægtede gennemsnitsafstand fra staldafsnit til beregningspunktet skal udgøre mere end 50 % af geneafstanden

- lugtemissionen fra de enkelte staldafsnit må ikke forøges, medmindre den formindskes tilsvarende eller mere i et staldafsnit, der ligger tættere på lugtberegningspunkterne end den stald, hvor lugtemissionen øges.

Hvis betingelserne er overholdt, vil outputtet fra www.husdyrgodkendelse.dk fremstå med en gul markering, som det netop er tilfældet for beregningen på Hovvej 2.

Første betingelse er opfyldt, idet gennemsnitsafstanden fra Hovvej til beregningspunktet er mere end 50 % af geneafstanden:

Beregningspunkt	Gennemsnitsafstand	Geneafstand	Gennemsnitsafstand/ geneafstand	Betingelse overholdt
Ramsing # 1	428,7 meter	445,8 meter	96 %	Ja
Ramsing # 2	401,2 meter	442,1 meter	91 %	Ja
Ramsing # 3	475,3 meter	486,3 meter	98 %	Ja
Ramsing # 4	377,1 meter	465,4 meter	81 %	Ja
Ramsing # 5	409 meter	465,4 meter	88 %	Ja

Tabel 6: Første betingelse for dispensation fra lugtkrav er overholdt i alle beregningspunkter

Anden betingelse for at opnå dispensation er også overholdt. Lugtemissionen reduceres i stalden i den eksisterende foderlade uden en samtidig forøgelse i de øvrige stalde:

	LE/s	OU/s
Ansøgt drift	12.582,9	52.767
Nudrift	13.165,7	55.211
Ændring i lugtemission:	-582,8	-2.444

Tabel 7: Reduktionen i den samlede lugtemission i ansøgt drift i forhold til den godkendte nudrift. Anden betingelse for dispensation er overholdt

Reduktionen i lugtemissionen skyldes, at produktionsarealet i den tidligere foderlade reduceres i forbindelse med en ændring i gulvtypen fra fast, drænet gulv med skrab og ajlefløb.

Da det ansøgte opfylder de krævede betingelserne, og da det ansøgte medfører et samlet fald i lugtemissionerne, anmodes Skive Kommune om at dispensere fra lugtkravet efter bekendtgørelsens § 34.

Det vurderes herefter, at driften af husdyrbruget med de ansøgte ændringer ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning på miljøet, på naboer og omkringboende som følge af lugt.

6. Øvrige påvirkninger fra husdyrbruget

6.1 Transport

Antallet af eksterne transporter forventes at være uændret i ansøgt drift i forholde til nudriften.

Der vil ske en forøgelse i antallet af interne transporterne, som skyldes det ansøgte projekt på Nørre Ramsingvej 10. En oversigt over det årlige antal transporter kan ses herunder:

Type af transport	Antal transporter pr. år		Transportmiddel
	Nudrift	Ansøgt drift	
Eksterne transporter			
Afhentning af levende dyr til slagt	30	30	Lastbil
Afhentning/levering af gylle og dybstrøelse til biogas	243	243	Lastbil
Afhentning af døde dyr	20	20	Lastbil
Afhentning af affald	20	20	Lastbil
Afhentning af mælk	182	182	Lastbil
Levering af korn og foder	50	50	Lastbil
Kørsel med halm	30	30	Traktor + vogn
Levering af sand	15	15	Lastbil
Levering af olie	12	12	Lastbil
SUM	602	602	
Interne transporter – afhængig af driftsformen. Bortfalder, hvis driften af Hovvej 2 og Nørre Ramsingvej 10 adskilles.			
Kørsel med levende dyr	60	100	Traktor og vogn
Kørsel med døde dyr (afhentes samlet på Hovvej 2)	10	0	
Kørsel med foder – kombineres med daglige kørsler for at tilse dyr mv.	365	900	Traktor og vogn
Kørsel med halm	52	52	Traktor og vogn
SUM	487	1052	
Interne og eksterne kørsler i alt	1.089	1.654	

Eksterne kørsler

Al husdyrgødningen fra produktionen på Hovvej 2 afsættes til biogas. Der afhentes ca. 4 læs hver onsdag. Der leveres afgasset gylle retur til en af de to gyllebeholdere på adressen eller til en beholder på ansøgers andre ejede eller lejede ejendomme, som ligger i tilknytning til udspretningsarealerne. Dybstrøelsesgødning afsættes også til biogas, her afhentes ca. 35 læs årligt over en periode på 12 dage.

Der hentes mælk ca. hver anden dag.

Øvrige transporter til og fra husdyrbruget består af afhentning af dyr til slagt eller DAKA, afhentning af affald, levering af foder eller halm samt levering af sand og olie.

Eksterne transporter til og fra husdyrbruget foregår hovedsageligt via den private fællesvej nord for ejendommen:

Figur 15: Oversigt over transportruten til og fra driftsbygningerne på Hovvej 2.

Interne transporter

De interne transporter mellem Hovvej 2 og Nørre Ramsingvej 10, som foregår via nedenstående rute, vil stige i ansøgt drift, hvor der tages højde for udvidelsesplanerne på Nørre Ramsingvej 10:

Figur 16: Den interne transportrute, hvor antallet af transporter vil stige i ansøgt drift

Stigningen i antallet af interne transporter skyldes især kørsler for at tilse dyrene, men disse kombineres så vidt muligt altid med fodertransporter fra Hovvej 2, sådan at der ikke forekommer

"tomme" kørsler. Derudover vil antallet af de interne kørsler bestå af dyreflytninger og kørsler med halm.

Samlet set vil der i ansøgt drift være ca. 565 kørsler mere om året eller knap 1,6 kørsler i gennemsnit mere om dagen.

Alle interne transporter foregår med traktor og vogn, frontlæsser eller lignende.

Ansøger er bevidst om, at ruten går forbi Børnehuset Troldebo (tidligere Ramsing Skole), og de daglige transporter planlægges derfor så vidt muligt at foregå udenfor de tidspunkter, hvor børnene typisk bliver afleveret og afhentet. Uanset tidspunktet, vil der altid blive udvist ekstra opmærksomhed og kørt med lav hastighed forbi børnehuset og forbi beboelse tæt på vejen i øvrigt.

Til trods for, at det samlede antal transporter stiger, vurderes det ikke, at antallet af eksterne transporter er unødvendigt stort for et husdyrbrug af denne størrelse. Det vurderes samtidig, at antallet af interne transporter er nødvendigt for at kunne drive Hovvej 2 sammen med Nørre Ramsingvej 10. Hvis de to husdyrbrug på et senere tidspunkt adskilles og drives hver for sig, vil de interne transporter ophøre.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet set, at transporter til og fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning på miljøet, herunder omkringboende.

6.2 Støj og vibrationer

Støj på husdyrbrug kan forekomme fra ventilationsanlæg, fra levering og afhentning af dyr, fra håndtering af foder og råvarer, fra dyrene selv, fra kompressorer, fra kørsel med landbrugsmaskiner og fra øvrig transport til og fra husdyrbruget. Vibrationer kan primært opleves i forbindelse med transport og ved brug af kompressor.

Al ventilation på Hovvej 2 er naturlig ventilation, og der er derfor ingen støj fra ventilation.

Transporter til og fra husdyrbruget søges planlagt i dagtimer. Afhentning af mælk har ansøger dog ikke mulighed for at regulere.

Foder tippes direkte i foderladen hvorfra det fordeles til de enkelte stalde. Grovfoder fordeles med minilæsser med skrabebled, som er beklædt med gummi for at dæmpe lyden af metal mod beton:

Figur 17: Skrabebledet til fordeling af foder er beklædt med gummi for at mindske støj i forbindelse med fodring

I forbindelse med fodring og malkning kan der være en del støj fra dyrene, hvilket ikke kan reduceres. Siloanlæg og halm/foderlade er placeret i tilknytning til staldene, og al kørsel vil derfor være begrænset mest muligt.

Der er en kompressor i værkstedet, som dog sjældent bruges til driften af husdyrbruget.

Der er en del beplantning omkring driftsbygningerne hvilket medvirker til at dæmpe støj.

Stort set alle potentielle støjklender er placeret indendørs, og samlet set vurderes det, at hverken støj eller vibrationer fra driften af produktionen vil påvirke naboer og omgivelser i negativ retning.

6.3 Lys

Det eneste sted, der er udendørs belysning, er ved kalvehytterne. Lyset tændes og slukkes manuelt og brænder aldrig konstant.

Lys fra kostalden vender væk fra nabobeboelse og er i øvrigt afskærmet af beplantning. Der laves ingen ændringer i forbindelse med det ansøgte, som vil medføre forøget lyspåvirkning fra ejendommen.

Der er stort set ingen udendørs belysning, og det vurderes ikke, at husdyrbrugets belysning vil påvirke omgivelserne, herunder landskabet og mennesker, i negativ retning.

6.4 Skadedyr

Der er fokus på **rottesikker** opbevaring af foder og renholdelse af halm/foderladen. Spild opsamles, der holdes orden i og omkring staldene, gulve fejes, huller repareres, og døre og porte holdes så vidt muligt lukkede. Evt. tilløbende rotter bekæmpes via den kommunale ordning.

Antallet af **fluer** holdes generelt nede med hyppig udmugning kombineret med kalkning. I den lille gyllebeholder sikres et godt, stabilt flydelag, mens den store er overdækket med telt. Dybstrøelse på møddingspladsen overdækkes. Eventuelle fluegener vil blive bekæmpet i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Ved at holde fokus på minimering af foderspild og opbevaring af foder og husdyrgødning, minimeres risikoen for tilløb af rotter og fluegener. Skulle der alligevel opstå gener, vil både rotter og fluer blive bekæmpet efter retningslinjerne. Det vurderes derfor, at husdyrbruget drives på en måde, som ikke medfører forøget risiko for gener for omgivelserne, herunder menneskers sundhed, som følge af skadedyr.

6.5 Støv

Støvgener i forbindelse med opbevaring og håndtering af foder og strøelse vil kun forekomme i området omkring foder/halmladen og køresiloanlægget. Foder tippes indendørs, og køresiloanlægget er omkranset af beplantning og bygninger, som medvirker til at reducere forekomsten af støv udenfor matriklen. Strøelse fordeles med håndkraft til kalvene og med strømaskine til de store, indendørs bokse.

Siloanlægget udvides i ansøgt drift men vil også fremover være omkranset af beplantning. Der sker ingen andre ændringer i forbindelse med det ansøgte, som vil medføre risiko for øgede støvgener.

Det vurderes, at det ansøgte, ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, herunder menneskers sundhed som følge af støv.

7. Reststoffer, affald og naturressourcer

7.1 Spildevand og overfladevand

I forbindelse med de ansøgte ændringer på Hovvej 2, vil køresiloarealet blive fordoblet. Overfladevand fra det nye siloareal kobles på de eksisterende afløb og udsprinklingsanlæg. Udvidelsen af siloanlægget var også en del af godkendelsen fra 2012, og selv om siloen dengang aldrig blev udvidet, blev opsamlingsbeholder, pumpe og udsprinklingsanlæg dimensioneret til at aftage overfladevand fra hele arealet. Der er derfor ikke behov for at ændre i det eksisterende udsprinklingsanlæg som følge af det forøgede siloareal.

Rengøringsvand fra vask af stalde vil stadig blive tilført gyllekummerne. Sanitært spildevand ledes fortsat til godkendt nedsivningsanlæg, ligesom tagvand stadig ledes til faskiner eller på jorden.

En afløbsplan med oversigt over gylleledninger, afledning af overfladevand, tagvand og sanitært spildevand kan ses i bilag 8.4.

Ud over den forøgede mængde af overfladevand fra køresiloarealet, sker der ingen ændringer i håndteringen af spildevand og overfladevand som følge af det ansøgte.

Det vurderes at spildevand fra husdyrbruget håndteres i overensstemmelse med gældende lovgivning og ikke vil medføre væsentlige gener for miljøet og omgivelserne.

7.2 Affald, reststoffer, kemikalier og pesticider

Der er fokus på minimering af affald og på genanvendelse.

Foder leveres i hele træk for at undgå affald i form af fodersække.

Alt affald kildesorteres og opbevares hver for sig, indtil det køres til genbrug. Plast og papir sorteres og opbevares i container og afhentes af godkendt transportør. Farligt affald f.eks. i form af medicinemballage eller lysstofrør, batterier mm. afleveres som farligt affald. Opbevaring indtil bortskaffelse er indendørs i forrum, værksted eller maskinhus, hvor det kan håndteres forsvarligt.

Mængden af affald, opbevaring og bortskaffelse kan ses i nedenstående skema:

Affaldstype	Mængde	Opbevaring	Bortskaffelse
Plast, blød og hård	3-5 tons	I separat beholder	Afhentes af godkendt transportør eller køres til Kåstrup
Pap	Varierende	I separat beholder	Afhentes af godkendt transportør eller køres til Kåstrup
Andet brandbart	Varierende, begrænset	I separat beholder	Afhentes af godkendt transportør eller køres til Kåstrup
Medicinrester og kanyler	Meget lidt.	Gule spande i forrum	Kåstrup
Spildolie	Ca. 600 Liter	Tromler i maskinhus	Godkendt olieafhentningsfirma

Malingrester	Meget lidt	Forrum eller værksted	Kåstrup
Lysstofrør	100 stk. årligt	Forrum eller værksted	Kåstrup
Blybatterier, akkumulatorer, jern	Varierende	Værksted eller maskinhus	Espersen og Søn
Øvrige batterier	Varierende	Maskinhus eller værksted	Kåstrup
Andet ikke brandbart	Varierende	Forrum eller værksted	Kåstrup
Døde dyr	Varierende	Spalter i stalden	DAKA

Der er fokus på korrekt håndtering af affald på husdyrbruget, hvor alt sorteres, opbevares og bortskaffes i henhold til kommunens regulativer.

Det vurderes samlet set at affald vil blive håndteret i overensstemmelse med gældende regler, og at der på husdyrbruget er fokus på at reducere og genanvende, hvor det er muligt. Affald fra husdyrbruget vurderes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet eller bidrage til klimaforandringer.

7.3 Ressourceforbrug og opbevaring

Der er to dieseltanke på Hovvej 2, som begge er registrere i BBR. Den ene er en ståltank på 5.900 liter fra 2010, og den anden er en plasttank på 1.450 liter fra 2008. Begge tanke står i maskinhuset, og der bruges ca. 60.000 liter om året, primært til landbrugsmaskiner til markdriften.

I nudriften bruges ca. 1.000 bigballer til strøelse. I ansøgt drift, hvor gulvtypen i stalden i den gamle foderlade ændres fra dybstrøelse til fast gulv med dræn og skraber, reduceres det til ca. 550 bigballer. Halmen opbevares i foderladen/halmladen.

Der vurderes ikke at være særlig risiko for at påvirke omgivelserne i negativ retning som følge af opbevaring og forbrug af olie eller halm.

7.4 Døde dyr

På Hovvej 2 opbevares døde dyr indendørs. De placeres på fire spalter i det nordøstlige hjørne af kostalden, indtil de afhentes af DAKA – typisk indenfor et døgn.

Det vurderes, at døde dyr opbevares og bortskaffes på en måde, der lever op til gældende lovgivning og som ikke vil påvirke omgivelserne, herunder miljø og omkringboende i væsentlig negativ retning.

7.5 Energi- og vandforbrug

På Hovvej 2 er der energiforbrug til belysning og malkeanlæg, mælkekøling og andre faste, elektriske systemer.

Belysning udskiftes løbende til LED, og vakuumpumpen i malkestalden er frekvensstyret og energibesparende. Der er daglig fokus på at spare på energiforbruget.

Der forventes ikke store ændringer i forbruget som følge af det ansøgte. En evt. mindre forøgelse vil kunne henføres til drift af det nye skrabe anlæg i den tidligere dybstrøelsesstald, som ændres til fast, drænet gulv med skrab og til evt. forøget brug af pumpen i udsprinklingsanlægget fra køresiloen.

Husdyrbruget er tilkoblet Ramsing Vandværk, og forbruget består primært af drikkevand til dyrene, til rengøring af stalde og til kølevand til mælkekølingsanlægget. Der bruges iblødsætning inden

vask, som foregår med koldt vand og højtryksrenser. Kølevandet genbruges til drikkevand, og der er generel fokus på at spare på vandet på hele bedriften.

Det årlige vand- og energiforbrug i nudriften, som forventes nogenlunde uændret i ansøgt drift, kan ses herunder:

Årligt energiforbrug, kWh	Årligt vandforbrug, m ³
150.000	16.000

Det vurderes, at der er fokus på at spare på vand- og energiforbruget, bl.a. ved at udskifte belysning til LED og ved at anvende iblødsætning af stalde inden vask. Mængden af drikkevand til dyrene kan ikke reduceres, men der er fokus på opsamling af spild, og der bruges ikke energi til opvarmning af vand til vask af stalde.

Det vurderes, at der er tænkt bæredygtighed og energieffektiv drift ind i den ansøgte produktion, og det vurderes ikke, at projektet vil medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet eller omgivelserne på grund af vand- eller energiforbrug.

7.6 BAT: råvarer, energi, vand og management

Herunder beskrives BAT for råvarer, energi, vand og management. BAT i forhold til ammoniakemission er beskrevet tidligere i miljøkonsekvensrapporten.

Foder og råvarer:

Der blandes selv foder på ejendommen, og der er fokus på at minimere foderspild. Der bruges strøelse efter behov for at opretholde tørt leje i dybstrøelsesstaldene. Det vurderes at det ansøgte lever op til BAT på området.

Energi

Staldbelysningen rengøres jævnligt, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget. Der udskiftes løbende til LED-lys på hele husdyrbruget.

Der er naturlig ventilation og ingen unødvendig belysning i og omkring staldene. Det vurderes, at det ansøgte lever op til BAT på området.

Vand

Der er fokus på minimering af vandspild via genanvendelse af kølevand til mælken som drikkevand til dyrene og ved iblødsætning inden vask med koldt vand og højtryksrenser.

Både iblødsætning og vask med højtryksrenser er vandbesparende. Det vurderes, at det ansøgte lever op til BAT på området.

Management og egenkontrol

På bedriften er der følgende tiltag i forbindelse med management og egenkontrol:

Uddannelse og træningsprogrammer for personale.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende efter behov igennem fx ERFA-grupper, kurser og efteruddannelse. Medarbejderne er orienteret om at husdyrbruget er miljøgodkendt og er bevidste og informerede om det ansvar og de vilkår, der dermed følger.

Registrering af vand, energi, foder, spild, forbrug af handels- og husdyrgødning.

Der føres løbende kontrol med foderforbruget til dyrene og daglig kontrol med evt. vand- og foderspild. Vand- og energiforbrug opgøres månedligt eller årligt i forbindelse med regnskabet.

Beredskabsplan.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld er beskrevet. Planen revideres og opdateres én gang årligt eller i forbindelse med konkrete ændringer på husdyrbruget.

Reparation og vedligeholdelsesprogrammer for bygninger og inventar.

Bygninger og anlæg vedligeholdes løbende og husdyrbruget holdes ryddelig.

Hensigtsmæssig planlægning af aktiviteter på anlægget:

- Dyreflytninger sker så vidt muligt altid på hverdage i dagtimer.
- Gylleudslusning og afhentning af gylle til biogas foretages så vidt muligt altid på ugens hverdage inden for normal arbejdstid.
- Fodertransport til og fra husdyrbrugets lager foretages så vidt muligt altid på hverdage.
- I forbindelse med høst vil der dog foregå arbejde ud over almindelig arbejdstid.
- Faste arbejdsopgaver inddeles i daglige-ugentlige-månedlige-årlige opgaver.

Medarbejderne instrueres omkring dyrenes sundhed og velfærd:

- Foder og hygiejne
- Medicinanvendelse
- Affaldshåndtering
- Anvendelse af rengøringsmidler
- Betjening, vedligehold og kontrol af udstyr
- Risici og Beredskabsplan
- Arbejdssikkerhed, APV
- Sundhedsrisici
- God produktionspraksis

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på husdyrbruget. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget sker under grundig egenkontrol og management, der lever op til lovens krav.

7.7 Uheld og Driftsforstyrrelser

Farligt affald opbevares indendørs i egnede beholdere, så det er beskyttet mod vejret, og så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand.

Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke vil blive anmeldt til Skive Kommune.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, som bruges i tilfælde af gylleudslip, brand eller andre potentielt forurenende uheld på husdyrbruget. En kopi af beredskabsplanen er indsendt til kommunen i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse.

7.8 Grænseoverskridende virkninger

Hverken ammoniak, støj, støv, lugt eller andre emissioner og processer direkte forbundet med driften af husdyrbruget vurderes at kunne påvirke omgivelserne i en afstand fra husdyrbruget, der kan medføre risiko for grænseoverskridende virkning.

7.9 Påvirkning af jordarealer og jordbund

De bygningsmæssige ændringer på Hovvej 2 omfatter en udvidelse af det eksisterende køresiloanlæg, som sker i forlængelse af de eksisterende siloer. Der er ikke behov for større terrænreguleringer eller andet, der kan påvirke jordarealer og jordbund i området. De øvrige driftsmæssige tilpasninger foregår udelukkende inde i staldene, og det vurderes ikke, at de bygningsmæssige ændringer vil påvirke jordarealer og jordbund i området i væsentlig negativ retning.

7.10 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Danske landbrug er ofte i søgelyset, bl.a. på grund af risikoen for MRSA eller antibiotikaresistens. For at mindske risikoen herfor, følger ansøger nøje de relevante veterinærregler i fødevarestyrelsens regi.

Der vurderes ikke at være forhold ved husdyrbruget eller driften af dette, der medfører risiko for befolkningens og menneskers sundhed.

7.11 Samspillet mellem faktorerne

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Der er tidligere i godkendelsen vurderet på den kumulative effekt for lugt og ammoniak ift. andre ejendomme.

Godkendelsen overholder de gældende krav lovgivningen fastsætter. Der er redegjort for de enkelte punkter 1 – 4 og det vurderes, at sammenspillet mellem disse faktorer overholder lovgivningen og at det ansøgte i sig selv og kumulation med andre nærliggende husdyrbrug ikke har nogen væsentlig negativ påvirkning på befolkningen og menneskers sundhed, den biologiske mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.

7.12 Vurdering af alternative løsninger

Det eneste mulige alternativ er at bibeholde den nuværende godkendelse efter de gamle regler. Ansøger ønsker imidlertid at kunne udnytte fleksibiliteten ved en overgang til stipladsmodellen, og i kombination med udvidelsen af køresiloen og ændringen af gulvtypen i den gamle foderlade vurderes det ansøgte at være det bedst mulige alternativ.

7.13 Forventet virkning på miljøet

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på husdyrbruget. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på Hovvej 2 inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet.

7.14 Ibrugtagning

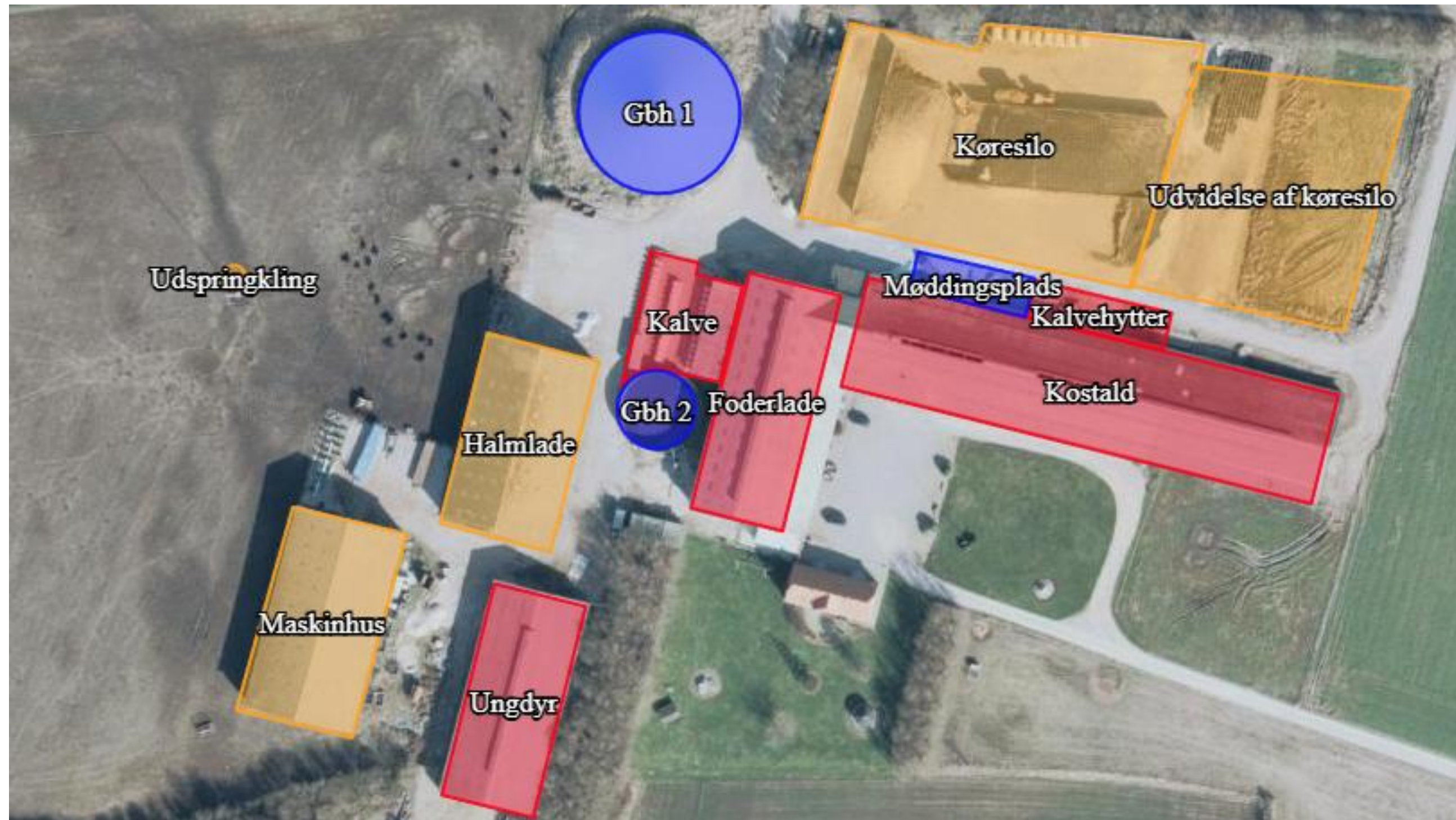
Det ansøgte forventes ibrugtaget straks efter meddelelse af miljøgodkendelsen.

7.15 Oplysninger om konsulenten

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af miljørådgiver, Nina Græsbøll Ottesen, Dansk LandbrugsMiljø.

8. Bilag

8.1 Situationsplan

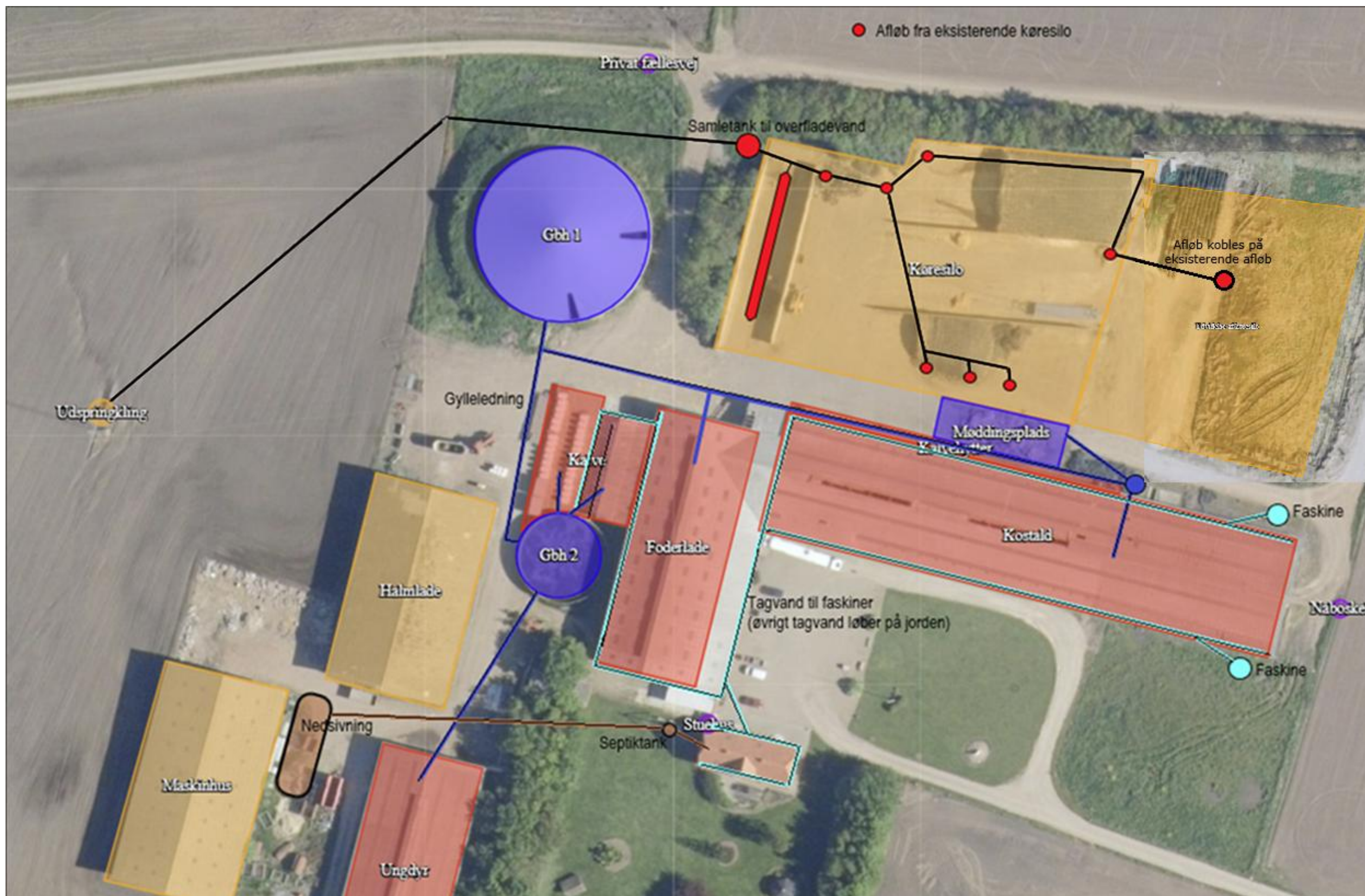

8.2 Oversigt over dyrehold, stalddtype, produktionsareal og BAT-krav

Ansøgt drift			
Stald	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal
Kostald	Alle typer kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl og ringkanal)	1.728
	Alle typer kvæg	Dybstrøelse	240
Foderlade	Alle typer kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	827
Kalve	Alle typer kvæg	Dybstrøelse	644
Kalvehytter	Alle typer kvæg	Dybstrøelse	500
Ungdyr	Alle typer kvæg	Dybstrøelse	120
Sum			4.059

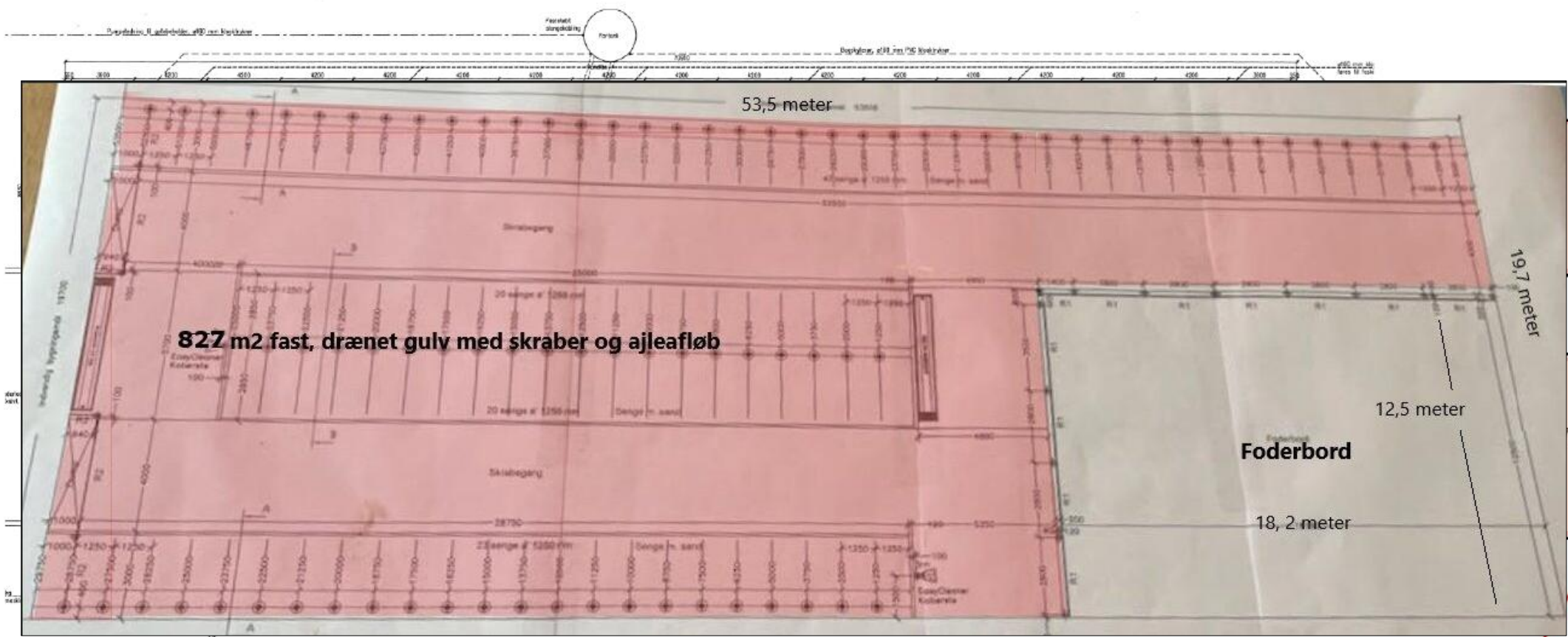
Nudrift og 8-års drift			
Stald	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal
Kostald	Malkekøer, kvier og stude.	Sengestald med spalter (bagskyl og ringkanal)	1.728
	Malkekøer, kvier og stude.	Dybstrøelse	240
Foderlade	Malkekøer, kvier og stude.	Dybstrøelse	1.015
Kalve	Kalve (under 6 måneder)	Dybstrøelse	644
Kalvehytter	Kalve (under 6 måneder)	Dybstrøelse	500
Ungdyr	Kalve (under 6 måneder)	Dybstrøelse	120
Sum			4.247

8.4 Afløbsplan

8.5 Kort over produktionsarealer

108,5 m

Figur 19: Produktionsareal i den tidligere foderlade efter renovering. I nudriften er der dybstrøelse i hele arealet. Produktionsarealet er udregnet efter tegningen samt oplysninger fra ansøger.

Figur 21: Produktionsareal i ungdyrstalden. Opmålt af ansøger

Figur 20: Produktionsareal på de to kalvepladser. Estimeret ud fra oplysninger fra ansøger. Udnyttelsesgraden varierer.

Landbrugets Byggeblade

Bygninger • Teknik • Miljø

Udenoms faciliteter

Udsprinkling af ensilagesaft og restvand

Arkivnr.	103.09-05
Udgivet	08.10.2009
Revideret	01.10.2023
Side	1 af 6

Dette Byggeblad giver en anvisning på hvorledes et udsprinklingsanlæg til ensilagesaft og restvand kan dimensioneres samt reglerne for benyttelse af dette.

Lovgrundlag

Ifølge Miljøministeriets Bekendtgørelse nr. 2243 af 29/11/2021 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., skal ensilagesiloer og ensilagepladser udføres med afløb fra laveste punkt. Afløbet skal dimensioneres ifølge DS 432 (Norm for afløbsinstallationer) og føres til beholder for senere udbringning.

Ensilagesaft og restvand skal opsamles og enten udbringes på mark eller ledes til beholder. Opsamlingsbeholdere der udelukkende anvendes til opbevaring af ensilagesaft saft fra sukkerroeffald ol., skal have tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at udbringning kan ske miljømæssigt forsvarligt.

Opsamlingsbeholdere til ensilagesaft skal tømmes så ofte, at der ikke sker overløb.

Restvand er defineret som væske fra landbrugsproduktion, der har et kvælstofindhold på max. 0,3 kg. N pr. ton eller derunder. Det gælder følgende:

- Mælkerumsvand
- Vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift
- Produkter fra forarbejdningsanlæg med tørstofprocent under 12
- Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke saftgivende ensilage
- Væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage.

omfatter også overfladevand fra ensilagepladser samt evt. saftafløb fra de indlagte afgrøder.

Normal praksis er, at afløbet fra ensilagepladsen føres til gyllebeholderen som således dimensioneres under hensyn hertil. Der skal jf. DMI ¹⁾ indregnes 0,8 m³ regnvand/ensilagesaft pr. m² ensilageplads pr. år i beregningerne for opbevaringskapacitet af husdyrgødning.

Jævnfør ovenstående skal der således reserveres en ret stor kapacitet i gyllebeholderen, alene til regnvand. Det kan derfor være ønskeligt at håndtere regnvandet på anden og billigere vis, fx med direkte udsprinkling.

Dimensionsgivende regnvandsstrøm

I DS 432 (Norm for afløbsinstallationer), beregnes den dimensionsgivende regnvandsstrøm i Danmark som:

$$q_{R,d} = i * \varphi * A$$

Hvor:

i er den dimensionsgivende regn intensitet i l/s pr. m²

φ er afløbskoefficient (for tætte belægninger som beton og asfalt sættes φ til 1,0)

A er arealet målt i m²

Den dimensionsgivende regn intensitet benyttes til at dimensionere afløb og rør (og evt. pumpe) for at bortlede en kontinuerlig mængde regnvand. Ifølge afløbsnormen afhænger intensitetens størrelse af hvor ofte der kan accepteres skader og ulemper som følge af overbelastning af installationen.

Idet en evt. oversvømmelse af ensilagepladsen ingen eller meget få skader medfører sammenholdt med at der er tale om regnvand med meget lille grad af forurening fra ensilagen, kan regn intensiteten sættes til 110 l/s pr. ha. hvilket svarer til 0,011 l/s pr. m².

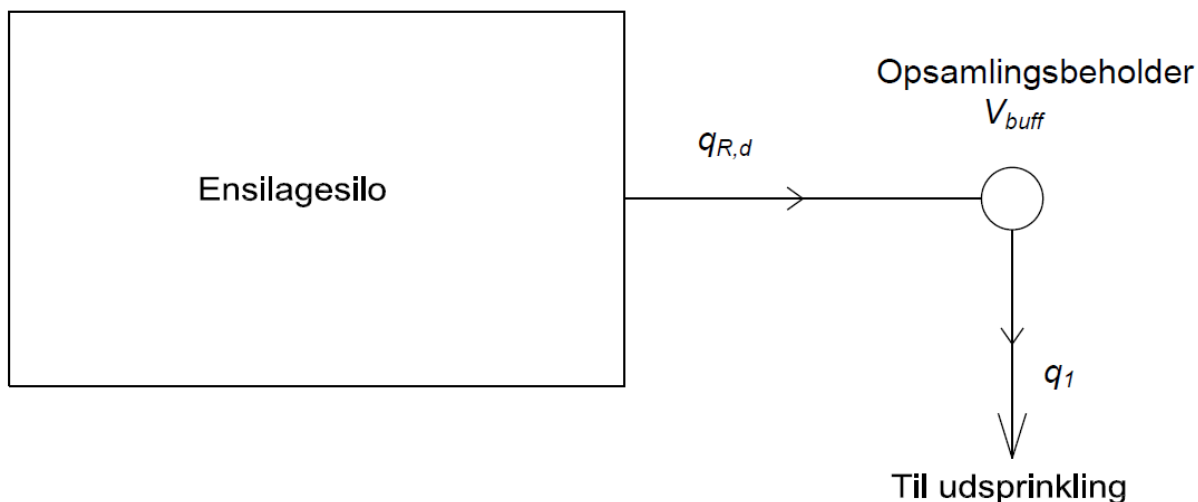
Eksempel 3000 m² opsamlingsareal:

Dimensionsgivende regnvandsstrøm:

$$q_{R,d} = i * \varphi * A \Rightarrow q_{R,d} = 0,011 * 1,0 * 3000 = 33,0 \text{ l/sek eller } 118,8 \text{ m}^3 \text{ pr. time}$$

De lokale myndigheder kan foreskrive andre intensiteter, fx baseret på lokale statistikker.

Dimensionering af opsamlingsbeholder og udsprinklingspumpe

Sandfang

For at undgå ophobning af jord og sand i opsamlingsbeholderen vil det være en fordel med en sandfangsbrønd. Sandfangsbrønden bør have en diameter på minimum 1,0 m. Størrelsen vil dog afhænge af hvor stort et areal der skal opsamles ensilagesaft og restvand fra. Samtidig skal det vurderes hvor meget jord og sand der kommer fra transport af maskiner. I forbindelse med meget store anlæg, kan sandfanget udføres, så det er muligt at komme ned og tømme det for sand og jord med en læssemaskine.

Opsamlingsbrønd

Idet der vil være perioder på året, typisk om vinteren, hvor det ikke er muligt at udsprinkle vandet umiddelbart, bør opsamlingsbrønden have en bufferkapacitet der svarer til ca. en halv måneds nedbør. Den månedlige nedbør i januar måned kan jf. DMI ²⁾ sættes til 66 mm hvorfor bufferkapaciteten sættes til $0,033 \text{ m}^3/\text{m}^2$.

Eksempel 3000 m^2 opsamlingsareal:

Kapacitet på opsamlingsbrønd med bufferkapacitet.:

$$V_{\text{Buff}} = A * 0,00333 \Rightarrow V_{\text{Buff}} = 3000 * 0,033 = 99 \text{ m}^3.$$

Pumpe

Opsamlingsbrønden skal udstyres med automatisk udspringlingspumpe der bør have en sådan pumpekapacitet, at den kan udsprinkle hele indholdet på højst 10 timer. Pumpeautomatikken skal dog indstilles således, at pumpen starter senest når opsamlingsbrønden indeholder én dags nedbør. For at vandet i brønden ikke står og bliver "rådden" kan det dog tilrådes, at pumpen starter tidligere. Den daglige nedbør kan jf. DMI ³⁾ sættes til 7,5 mm hvilket svarer til $0,0075 \text{ m}^3/\text{m}^2$.

Eksempel 3000 m^2 opsamlingsareal:

Én dags nedbør (seneste pumpestart):

$$V_{\text{Dagsnedbør}} = A * 0,0075 \Rightarrow V_{\text{Dagsnedbør}} = 3000 * 0,0075 = 22,5 \text{ m}^3:$$

Min. pumpekapacitet:

$$q_1 = V_{\text{Buff}}/10 \text{ timer} \Rightarrow q_1 = 99/10 = 9,9 \text{ m}^3. \text{ pr. time}$$

Opsamlingsareal A	Regnvandsstrøm qR,d	Opsamlingsbeholder med bufferkapacitet V _{Buff}	En dags nedbør (= pumpestart) V _{Dagsnedbør}	Krav til pumpe q1
m ² .	l/s	m ³ .	m ³ .	m ³ /t
500	6	16,5	3,75	1,65
1000	11	33,0	7,50	3,30
1500	17	49,5	11,25	4,95
2000	22	66,0	15,00	6,60
2500	28	82,5	18,75	8,25
3000	33	99,0	22,50	9,90
4000	44	132,0	30,00	13,20
5000	55	165,0	37,50	16,50
6000	66	198,0	45,00	19,80
7000	77	231,0	52,50	23,10
10.000	110	330,0	75,00	33,00
15.000	165	495,0	112,50	49,50

Kapacitet i opsamlingsbeholder

Det vil i visse situationer være muligt at medregne opstuvning på forpladsen i bufferkapaciteten, såfremt dette forhold kan dokumenteres. Det er i denne sammenhæng vigtigt, at opsamlingsbeholderens højeste niveau placeres i højde med det niveau på forpladsen som indgår i beregningen af kapacitet således at den samlede opbevaringskapacitet (V_{buff}) kan opnås uden overløb fra forplads og brønd.

Mulighed for opstuvning af overfladevand på forpladsen

På en alm. randzone med en bredde på 2,0 m og et fald på 3% mod afløbsbrønd/rende vil der kunne opstaves 30 l. vand pr. løbende m. silobredde. Hvis der f.eks. etableres en ekstra kant på 6 cm langs randzonen vil der kunne opstaves 150 l. vand pr. løbende meter siloplads. Det svarer til 3,0 m³ i en silo med en bredde på 20 m. Det sænker ikke kravet til opsamlingsbrønden væsentlig, men vil være med til at give en yderlig sikkerhed mod overløb ved ekstremt store nedbørsmængder.

Det skal bemærkes, at ovenstående tal bygger på et landsgennemsnit. I praksis regner det lidt mere vest for Storebælt og lidt mindre øst for Storebælt.

Udbringning af ensilagesaft og restvand

- Udbringning af ensilagesaft og restvand må ikke give anledning til unødige gener
- Udbringning af ensilagesaft og restvand må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb, herunder dræn, søer over 100 m² og kystvande
- Udbringning af ensilagesaft og restvand på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord er ikke tilladt
- I perioden fra høst til 1. november må der ikke udbringes ensilagesaft, medmindre udbringningen sker på bevoksede arealer eller på arealer, hvor der er afgrøder den følgende vinter
- I perioden fra 15. november til 1. februar må der ikke udbringes ensilagesaft (læs definition for restvand i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilagesaft m.v.)

Ved dimensionering af udsprinklingsdelen (rør, hydranter, sprinkler/kanon osv.) skal der bl.a. tages hensyn til det modtagne areals størrelse og beskaffenhed.

Idet gødningsværdien for ensilagesaft/regnvand er meget lille, er der ingen håndfaste regler for størrelsen på det modtagne areal, men det bør dog ikke være mindre end opsamlingsarealet. I det følgende er der angivet en anbefaling for størrelsen på udsprinkningsarealerne i forhold til jordens evne til afledning af vand/nedbør.

Ved udsprinkling i vintermånederne hvor jorden ikke er så modtagelig, skal der udvises særlig opmærksomhed på risikoen for afstrømning til søer og vandløb, herunder dræn. Det kan i denne periode være nødvendigt at udvide størrelsen på det modtagne areal væsentligt og/eller flytte sprinklerne længere væk fra søer og vandløb, herunder dræn, end sædvanligt.

Areal til ud sprinkling

Ved dimensionering af teknikken til selve ud sprinklingen (rør, hydranter, sprinkler/kanon mv) skal der bl.a. tages hensyn til det modtagne areals størrelse og beskaffenhed.

Det gælder bl.a. at der skal tages hensyn til jordbundens evne til at optage og aflede den ekstra mængde tilført vand. F.eks. vil der på de mere lette jorde ikke være store udfordringer med vandmættet jord, mens der på de mere lerede jorde hurtigere vil ske en vandmætning af jorden.

Jordbundstype	Areal til udsprinkling *)
JB 1 – 3	1:1
JB 4 – 6	1;1:5
JB 7 – 10	1:2

*) Forholdt mellem siloareal og areal til udsprinkling

Til vurdering af en jordbundstypes egnethed til udsprinkling kan der foretages en sigteprøve, efter den gældende vejledning til etablering af nedsivningsanlæg for husspildevand.

Her inddeles jordbundstyperne i 4 grupper (Ler, silt, sand, grus). Hvor sand er defineret som basis jordtype og siltblandet sandjord ganges med en faktor 1:1,5. Egentlig lerjord anses ikke for egnet til nedsivning af spildevand, men vil ved udsprinkling på overfladen kunne optage en ret stor mængde vand, før jorden er vandmættet, derfor sættes faktoren til 1:2.

Henvisninger

- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilagesaft m.v. nr. 764 af 28/06/2012
- Danmarks Meteorologiske Institut, DMI, Klimanormaler for Danmark
- Dansk Standard
- FarmTest nr. 87 Udsprinkling af ensilagesaft og overfladevand
- Vejledning for nedsivningsanlæg op til 30 PE. 16. oktober 2000

Note 1) DMI's klimanormaler for Danmark 1991 - 2020, Gennemsnit for hele landet (årsnedbør = 759 mm)

Note 2) DMI's klimanormaler for Danmark 1991 - 2020, Gennemsnit for hele landet (januar = 65,3 mm)

Note 3) DMI's klimanormaler for Danmark 1991 - 2020, Gennemsnit for hele landet (oktober 83 mm fordelt på 11 nedbørsdage)

§ 2. Jordbundstypen er defineret ved følgende jordbundsnumre:

- 1) JB.nr. 1: Grovsandet jord.
- 2) JB.nr. 2: Finsandet jord.
- 3) JB.nr. 3: Grov lerblandet sandjord.
- 4) JB.nr. 4: Fin lerblandet sandjord.
- 5) JB.nr. 5: Grov sandblandet lerjord.
- 6) JB.nr. 6: Fin sandblandet lerjord.
- 7) JB.nr. 7: Lerjord.
- 8) JB.nr. 8: Svær lerjord.
- 9) JB.nr. 9: Meget svær lerjord.
- 10) JB.nr. 10: Siltjord.
- 11) JB.nr. 11: Humus.
- 12) JB.nr. 12: Speciel jord.

Kilde: BEK nr. 1165 af 13/07/2020 (Gældende) - Bekendtgørelse om jordbundstypeklassifikation